Զ. ՏԱՐԻ 1507 ԹՒՒ. ՀԱՅՈՑ 4381 ԱՐԱՑ 4 — ՁՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 11 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1889 — Ն. Տ. 23 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1889 — 20 ՃԷՄԱԶԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 1306

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՐ ՊԷՏՔ Է ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐՇԱԼՈՅՍ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعلیه‌ده غلطه‌ده نورادونکیان خانده آره‌ولك
غزته‌سی اداره‌سنه

Adresse du Journal ARIEL
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ Հայոց Տարեկան գահեկան արժողութ	160
» » Վեցամսեայ » »	80
» » Եռամսեայ » »	40
Դաւառաց » Տարեկան » »	200
» » Վեցամսեայ » »	100
Օտար երկիրներէ տարեկան ֆրանք	56
» » վեցամսեայ »	28

Դուրս ղրկուած լրագրաց համար ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է
Խմբագրութեան դիմուած նամակ կամ գրութիւն առ չարուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 11 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1889

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

ԿՂԵՐԻՆ ԵՒ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՎԷՃՆ Ի ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Պալքանաց կողմն օրուան խնդիրն է պուլկար կղերին և Ֆերտինանտ Իշխանի կառավարութեան միջև ծագած վէճը։

Թ-ցէն թղթակիցը Վիեննայէ կը հեռագրէ յունուար 15ին։

«Ո՛չ նուազ սրատաչութիւն պատճառեց ի Պուլկարիա Պ. Սթամպուլովի խիստ անօրինութիւնն, որով երեք պուլկար Եպիսկոպոսներ ձերբակալել տալով՝ զինուորական հսկողութեան ներքև իրենց թեմերը ղրկած է զանոնք։

«Պուլկար կղերն ո՛չ եւս նոյն աղէկեցիկ կացութիւնն ունի զոր կը վայելէր վերջին պատերազմէն առաջ, երբ ազգային եկեղեցին էր միւթեան կեդրոն։ Այն ժամանակներն եկեղեցւոյ մը շինութեան կամ նորոգութեան համար դրամ սիրով կը հայթայթուէր։ Բայց յետոյ հետէ Պուլկարը քաղաքական այժմեան կացութիւնն ստացան, կը մնայ թէ եկեղեցի մը կը բաւէ երկու կամ երեք դիւղերու, և առաջուան չափ դրամ չեն տար իրենց կղերին։ Այս փոփոխեալ կացութեան բերմամբ պուլկար կղերն աւելի մօտեցաւ Ռուսիոյ, և այսպէս աճեցուն հակառակութիւն մը ծագեցաւ եկեղեցականաց և ուսեալ դասուց միջև։ Այս ուսեալ դասերն եղած են պաշտպանք քաղաքական արդի կացութեան և իրաւանց, մինչ գեղացիք վարանոտ ընթացք մ՚ունեցած են։ Ցայս վայր կղերը չէր համարձակած յայտնապէս հակառակիլ ազգային – աղատական և արմատական կուսակցութեանց, այլ պետն է Պ. Սթամպուլով։ Բայց ապագային մէջ կ՚երեւի թէ այդ հակառակութիւն յայտնի և անհաշտ պիտի լինի, և ասոր հետեւանքն անկարելի է նախատեսել։ Սերպիոյ վերջին դէպքերը ցոյց տուին թէ քաղաքային իշխանութեան և կղերին միջև վէճ մը զանազան արկածներ կրնայ պատճառել։ Թագաւորը բուռն ձեւով մը հռչակեց զիւր ամուսնալուծումը, բայց յետոյ հարկադրեցաւ պաշտօնական ընել երկու Եպիսկոպոսներ որք կ՚ընդդիմանային ամուսնալուծման, և ստոյգն կղերն ալ վրէժ լուծեց՝ Մեծ Սքուփչինայի ընտրութեանց առթիւ արմատական կուսակցութեան յաղթութեան նպաստելով հոգւով ու մարմնով։ Սքուփչինային անդամ ընտրուած քահանայք նոյն ժողովոյն ամենէն անհաշտ մասն եղան ընդդէմ կառավարութեան։

«Համասլաւեանք» դանդաղելով թէ պուլկար Եկեղեցին ի վտանգի է, նոր եռանդեամբ մը պիտի կրնան գործել ի Պուլկարիա, Ֆերտինանտ Իշխանին և իւր կառավարութեան դէմ, և այս ինքն իրեն եղաւ Քոպուրկեան դրօշը պարզուց իւր Բէռլէնի վրայ։ Թունավայի Մեծ Սապրանչէին որոշման համեմատ, պուլկարական եռագոյն դրօշը պէտք է կրէ ոսկեգոյն առիւծ մը կարմիր տարաղու վրայ, մինչ Իշխանին նոր դրօշը կը կրէ փոքր առիւծ մը կանաչ խաչի մը մէջ, ոսկեայ տարաղու վրայ։ Սոֆիայէ կը ծանուցուի թէ անցեալ շաբաթու այս դրօշին առաջին անգամ երեւումն ա՛յնպէս ընդհանուր զայրոյթ պատճառեց որ նախարարաց խորհուրդ գումարեցաւ անմիջապէս, և նախարարք որոշեցին ջնջել Իշխանին մէկ նամակն, որ պաշտօնական լրագրին մէջ պիտի հրատարակուէր՝ դրօշի սոյն փոփոխումը բացատրելու։ Բայց անարատ նամակը պարունակող թերթին արդէն հրատարակուած էր, ուստի հրաման տուին անմիջապէս դադրեցնելու չցրուած թերթերն, և նոր տպագրութիւն մը եղաւ, յապաւմամբ Իշխանական նամակին։ Նախարարութիւնն Իշխանին խորհուրդ տուաւ հոն դրօշը վերահաստատելու, բայց Իշխանը բարկացաւ։

«Այս ամէն դէպքեր ցաւալի են։ Սինոդին հետ ծագած վէճին պատճառ եղած են Իշխանին կողմէ այնպիսի արարք զոր նախարարք պարտէին արդիլել։ Եթէ ստոյգ է, ինչպէս կը դանդատին Եպիսկոպոսք, թէ Ֆերտինանտ Իշխան օրթոդոքս Եկեղեցւոյ տունել տուեր է երկու տուրբեր որք անծանօթ են Արեւելեան Եկեղեցւոյ, այն է՝ Ս. Ֆերտինանտ ու Ս. Բլէմանթին, ակնարկ է թէ պուլկար նախարարք սխալ մը գործած են՝ չմիացնելով Իշխանին թէ այս բան խորապէս պիտի վիրաւորէր եկեղեցական զգացումները։»

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊՆ

Փարիզի Հանրապետականք և Պուլանժէականք ամենամեծ յուզման մէջ կը պատրաստուին առաջիկայ կիրակի աւուր ընտրութեան։

Ամէն օր Փարիզի պատերուն վրայ մէկ մէկ նոր Յայտարարութիւն կ՚ելնէ մի կամ միւս կուսակցութեան կողմէ։ Օր մը Պ. Ժաք, Հանրապետական ընտրելին, Յայտարարութիւն մը կը փակցնէ, յիշեցնելով թէ իւր ընտրութեամբ Ֆրանսա մերժած պիտի լինի Դիկտատորութեան մը և Սբտանի նոր պարտութեան մը հաստատութիւնն։ Յաջորդ օրը Պուլանժէ կը պատասխանէ թէ «այդպէս խօսող ընտրելին անարդանք մը կ՚ընէ Ֆրանսական բանակին, որ շնորհիւ ո՛չ եւս կարելի է Սբտանի պարտութիւն մը։» Միւս օրն ալ Պ. Ժաք կը պատասխանէ առ այս թէ «Հանրապետական բանակի մը ընտրելիին տեղի չկայ նոր Սբտանի մը վախնալու։ Բայց կեսարական կամ դիկտատորական բանակի մը հետ, որ դադրած է Ֆրանսական բանակ մը լինելէ և միայն ըմբոստ զօրականի մը գործիք դարձած է, պարտութիւն և ամենալի պարտութիւն մը շատ հաւանական է։ Զի Պուլանժէ անկարգապահութիւն և ըմբոստութիւն մուծած է Ֆրանսական բանակին մէջ, և այդ թերութիւնք կրնան կործանել Ֆրանսական բանակն, եթէ ինք յիշեցնութիւն անցնի։ Քաղաքացի՛ք, մտիկ մի՛ ընէք զօրականի մը որ առ դրօշն կոչում ընելու իրաւունքը կորուսած է։»

Հանրապետականք ուրիշ յայտարարութիւններ ալ հրատարակեցին, որով կը բացատրեն պետական հարուածէն առաջ Նախագահն Գ-ի ըրած յայտարարութիւնները։ Պուլանժէի այժմեան յայտարարութենէն հետ, և շատ մեծ նմանութիւն մը կը գտնեն։ Նախագահն եւս, Պուլանժէի պէս, Ֆրանսական խորհրդարանին ակարութիւնէն և պատճառած անիշխանութենէն ու դժգոհութիւնէն դանդատելով, ինքզինք կը ներկայացնէր իրրեւ վրտանգեալ Ֆրանսական ընկերութեան փրկիչ։ Պուլանժէ եւս, Նախագահն Գ-ի պէս, անարդանօք կը խօսի օրէնսդրական հանրապետական վարչութեան քայքայուն վիճակին վրայ, և հիմնական փոփոխում մը անհրաժեշտ կը հռչակէ, որ իւր անուամբ և իւր ձեռամբ միայն կարելի է եղեր։

Թէեւ հանրապետական տարրը շատ զօրաւոր կը թուի, բայց հաւանական կը համարուի որ Պուլանժէ ընտրուի, ի մեծագոյն նախատինս Երրորդ Հանրապետութեան։ Պուլանժէ ինքնին արժանիք մը չունի։ բայց Հանրապետականաց գործած սխալներէն մեծապէս կ՚օգտի։

Եթէ առաջիկայ կիրակի Պուլանժէ ընտրուի, ամէն հաշիւք և ենթադրութիւնք կը ցուցնեն թէ 1888 ի Ֆրանսական Արուեստահանդէսը շատ չտիռի և խռովալ ժամանակի մը մէջ անգի պիտի ունենայ։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Բրուսիոյ Երեսփոխանական ժողովոյն (Լանտթակ) բացման առթիւ արտասանած ճառին մէջ Բրուսիոյ Թագաւորը Տէրութեան արտաքին յարաբերութեանց վրայ չի խօսիր, այս խնդիրը վերապահելով Գերմանիոյ Երեսփոխանական ժողովոյն (Ռայխսթակ), զոր Ն. Վեհափառութիւն կը բանայ իբրեւ Գերմանիոյ Կայսր։ Բովանդակ Գերմանիոյ արտաքին յարաբերութիւնք Կայսեր ևեթ վարչութեան յանձնուած են։ Բայց այս անդամ բացառութիւն մ՚ըրաւ Վիլհէլմ Բ. Թագաւոր-Կայսր, Բրուսիական խորհրդարանին բացման առթիւ ակնարկութիւն մ՚ընելով արտաքին դործոց, սա բառերով.

«Գոհութեամբ կրնաք սկսիլ ձեր աշխատութիւններն, ըստ որում ամէն օտար Տէրութեանց հետ Կայսրութեան յարաբերութիւնք բարեկամական են, և առ զանազան Վեհապետս՝ որք իմ բարեկամներս են՝ այցելութեանցս ընթացքին մէջ, ստացայ սա համոզում թէ կրնանք վստահիլ խաղաղութեան պահպանման։»

Կայսեր խօսքին նայելով, խաղաղութեան բարիքն երեւցած է մնանանդ։

Ա՛յս լրագրիրք 230 հատ են, այս տարի։ 67ն խաւարէն, 48 ը դեմոքրատներէն, 29 ը սոցիալիստներէն, 24 ը չեխերէն (մեծ մասամբ ի Զիքաւօ հրատարակեալ ընկերվարական թերթեր), 22 ը ռումանիերէն, 3ը ռուսերէն, մէկը ռութենիերէն և մէկն ալ թուրքերէն (.°)։

ԴԻՊՊԵՐՆ Ց'ԱՓՐԻԿԷ

Հեռագիրն հաստատեալ ծանոյց անցեալ օր Արեւելեան Ափրիկէի եղերաց Արաբներուն նոր յարձակումը Գերմանացիներուն վրայ։

Զանզիպարէ հետեւեալ լուրերը կը հրատարակէ Թ-ցէ իւր յունուար 18 թուով. —

«Գերմանական միսիոնարական կայանն ի Թուկու, 15 մղոն յարեւմուտս Տար-իւս-Սալամի, ուր՝ գերմանական ընդհանուր հիւպատոսին հրամանաւ՝ կը բնակէին գերման մարտանաւուց միջոցաւ ազատագրեալ գերիներն, անցեալ կիրակի յարձակում մը կրեց Արաբներէն, որք հիմովին կործանեցին զայն։ Բոլորովին անպաշտպան վիճակի մէջ էր այս կայան, յորում՝ գերիներէն զատ կային լինն գերմանք միսիոնարք ու միսիոնարուհիք։ Սոյա մին կրցեր է փախչիլ, բայց ութը Ջարդուեր են։ Պաւերացի երկու միսիոնարաց և մէկ միսիոնարուհւոյ մարմինները գտնուեցան՝ դանակով յօշ յօշ պատառուած։ Բոլոր ազատեալ գերիները վերստին գերի ինկած են Արաբաց ձեռք, որք միսիոնարաց սպասաւորներն եւս գերի վարեցին։ Մասքաթէ շատ մը Արաբք եկած միացած են եղերաբնակ Արաբներուն հետ։

«Գերմանական միսիոնարութիւնք, մանաւանդ Թուկուի մօտ գտնուող կայան մը, անմիջական վտանգի մէջ են։ Դակամոյցի միսիոնարական կայանը մանաւանդ շատ հրապուրիչ է Արաբներուն, քանի որ հոն պատսպարեալ են հազարաւոր անօգնական գերիներ, զորս բարեսիրաբար կը սնուցանեն քահանայք։ Գակամոյցոյ գրաւումը Գերմանք և գերմանական նաւատորմն անկարող են օգնել այս խղճալուն։

«Գերեվարման գործողութիւնները պաշտպանելու համար Գերմանայ վրայ սոյն յարձակումներն ընող Արաբք Բիլվայի և Լինտիի կողմերէն են, և Պուչիրեի աւելի ազդեցիկ լինելով, մանկ աւելի կրնան վնասել Գերմանացիներուն։ Այս նոր յարձակումներ կրնան նոր ոգի մը տալ ապստամբական շարժման, որ ի վաղուց կը վերջնար եթէ Գերմանք իրենց ձեռաց մէջ պահած չլինէին Զիպակոյօ և Զնար-իւս-Սալամ։

«Սէյիտ Ապտ-իլ-Ազիզ, եղբայր Զանզիպարի վերհապետին, մեկներ է Պարսից Ծոցէն՝ Փէմպա կղզին դրաւելու, մերձ ի Զանզիպար։

«Եւրոպացւոց Զարդին այս նոր լուրը շատ անհաճոյ տպաւորութիւն ըրաւ ի Զանզիպար։»

—)(28)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻԼ ՎԷՌՆ

ՍԷՒ-ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ

ԴԼՈՒԽ ԺԹ.

—o—

ԴՈԼ-ՍԻԹԻ

Այս առթիւ պէտք է յիշել թէ ճարտարապետին կոչին ամէնէն առաջ պատասխանողներն մէն եղած էր Ճէք Բիան։ Այդ զուարթ ընկերը պարտ անձին համարած էր վերսկսիլ իր նախկին արհեստն։ Հետեւաբար Մէլրոզի ագարակը կորուսած էր իր սովորական երգիչն եւ հովուական տիկն ածողը։ Սակայն ըսելէ թէ Ճէք Բիան ա՛լ չէր երգեր։ Ընդհակառակն, եւ Նոր-Ազբրիոյի հնչուն արձագանգներն իրենց քարեղէն թռքերը կը մաշեցնէին նմա պատասխանելու համար։

Ճէք Բիան տեղաւորուած էր Սիմոն Ֆորտի նոր տան մէջ։ Սենեակ մը տուած էին նմա եւ առանց կմմալու ընդունած էր, ինչպէս կը վայլէր իր պարզ եւ անկեղծ բնաւորութեան։ Ծերունին Մահ կը սիրէր զնա իր բարի սրտին եւ զուարթութեան համար։ Քիչ շատ մանանկից էր անոր գաղափարաց ի մասին այն ցնորական էակաց որք կը բնակէին ածխահանքին մէջ, եւ երկուքն ալ, երբ մինակ էին, իրարու կը պարզէին սարսուռ պատճառող պատմութիւններ, որք արժանի մնային ճոխացնելու գերհիւսիսային դիցաբանութիւնը։

Ճէք Բիան այսպէս տանն ուրախութիւնն եղաւ։ Մնաց որ սնդիկագործ գործաւոր մըն էր։ Աշխատութեանց վերսկսման թուականէն վեց ամիս յետոյ, ներսի աշխատութեանց խումբի մը պետն էր։

—Ի՜նչ լաւ աշխատութիւն, պարոն Ֆորտ, կ՚ըսէր իր տեղաւորումէն քանի մը օր յետոյ։ Նոր երակ մը գտաք, և թէև մաղ մնաց որ ձեր կեանքը վրայ տայիք այս գիւտին համար, է՜հ, շատ սուղի չնստաւ ձեզի։

—Ո՛չ, Ճէք, ընդհակառակն շատ ածան ազատեցանք, պատասխանեց ծերունի գործավարը։ Բայց ո՛չ Պ. Սդար, ոչ մենք չպիտի մոռնանք թէ քեզ կը պարտինք մեր կեանքը։

—Բայց ո՛չ, ըսաւ Ճէք Բիան։ Ձեր Հարրի որդւոյն կը պարտիք զայդ, որովհետեւ լաւ գաղափարն ունեցաւ Իրվայնի տունին հրաւէրս ընդունելու . . .

—Եւ հոն չերթալու, այնպէս չէ՞, պատասխանեց Հարրի, իր ընկերոջ ձեռքը բռնելով։ Ոչ, Ճէք, քե՛զ կը պարտինք, քե՛զ որ, հազիւ վերքերէդ առողջացած, առանց օր մը, ժամ մը կորսնցնելու, եկար ողջ գտար զմեզ ածխահանքին մէջ։

—Է՛հ ո՛չ, պատասխանեց յամառ տըղան։ Թող չպիտի տամ որ չեզած բաներն ըսէք։ Փութանակի վազեցի եկայ ինչ եղած լինելդ գիտնալու համար, Հարրի, և աւելի ոչինչ։ Սակայն, եթէ հարկ է ամէնուն տալ իր իրաւունքը, պիտի աւելցնեմ թէ առանց այն անըմբռնելի ոգւոյն . . .

—Ա՛հ, նորէն հոն եկանք, գոչեց Սիմոն Ֆորտ։ Ոգի՜ մը։

—Ոգի՜ մը, Պրաւ՚ոնի՜ մը, ուրուակա՜ն մը, կրկնեց Ճէք Բիան, Հրեղէն կանանց թռռ մը, նուրբաք մը, ինչ որ կ՚ուզէք վերջապէս։ Ակներեւ է սակայն թէ, առանց անոր, չպիտի կրնայինք մոռնալ այն ներքնուղւոյն մէջ ուսկից դուք չեր կըրցած դուրս ելնել։

—Անշուշտ, Ճէք, պատասխանեց Հարրի։ Կը մնայ գիտնալ թէ այդ էակն այնչափ գերբնակա՞ն է որքան դուն կ՚ուզես հաւատալ։

—Գերբնակա՜ն, գոչեց Ճէք Բիան։ Սակայն կա՛յ աւելի գերբնական բան մը քան շըրջմոլիկ էակ մը որ լապտերն ի ձեռին կը վազէ, որ ուրուականի մը պէս կը խուսափի հետապնդումէդ, որ ստուերի մը նման կը նուազի։ Հանդարտէ՛, Հարրի, օր մը էջ օր մը նորէն պիտի տեսնենք զայն։

—Լ՚էհ լաւ, Ճէք, պատասխանեց Հարրի Ֆորտ, շրջմոլիկ էակ կամ ո՛չ, պիտի ջանանք վերստին գտնել զայն, և պէտք է որ այդ բանին մէջ օգնես մեզ։

—Շատ գէշ գործ մը կ՚ընէք ադով, պարոն Ֆորտ, պատասխանեց Ճէք Բիան։

—Լա՛ւ, թո՛ղ որ ինք գայ, Ճէք։

Դիւրին է հասկնալ թէ Նոր-Ազբրիոյի այս տարածութիւնն ո՛րչափ ընտանի եղաւ ընդհանուր Ֆորտ ընտանեաց անդամներուն, մանաւանդ Հարրիի։ Սա քիչ առեղն ճանչցաւ անոր ամէնէն ծածուկ ուղիները։ Մինչեւ իսկ այն կէտին հասաւ որ կրնար ըսել թէ հողին մակերեւոյթին ո՞ր մասը կը համապատասխանէր ածխահանքին այս ինչ կամ այն ինչ մասին։ Գիտէր թէ այդ խաւին վերև կը տարածուէր Գլայտի ծովախորշը, թէ անդ կը փռուէր Լոմնոնի կամ Բէդրայնի լիճն։ Այդ մոյթերը, Կրամբեան լերանց մէկ հանդիպագծոյն էր որ կը բռնէին։ Այդ կամարը կը ծառայէր իրր նեցուկ Տընտարդենի։ Այդ ընդարձակ լճակին վերև կ՚անցնէր Պէլլշի երկաթուղին։ Անդ կը վերջանար սկովտական ծովվերքը։ Հոն կ՚ըսկսէր ծովն, որուն շառաչիւնը կը լսուէր որոշակի, գիշերահաւասարի մեծ փոթորիկներու միջոցին։ Հարրի հրաշալի առաջնորդ մը պիտի ըլլար այս բնական գետնափորքին մէջ, և ինչ որ կ՚ընեն Ալպեանց առաջնորդները ձիւնապատ կատարներուն վրայ, արձակ լուսոյն մէջ, ինք պիտի կրնար ընել ածխահանքին մէջ, կատարեալ մթութեամբ պաշարեալ, բնազդման անբաղդատելի ապահովութեամբ մը։

Ինչպէ՞ս կը սիրէր այս Նոր-Ազբրիոյը։ Քանի՛ անգամներ, կանթեղը գլխարկին կապած, կ՚երթար մինչեւ անդամ ամէնէն ծայրագոյն խուրմիւնները։ Կը խուզարկէր անոր լճակները մակոյկի մը մէջ զոր ճարտարապէս կը վարէր։ Կ՚օրսար իսկ, որովհետեւ բազմաթիւ վայրի թռչուններ մտած էին խուռուռին մէջ, ջրակոչարք, բադք, որք կը սնանէին այս սեւ ջուրերուն մէջ վխտացող ձկներով։ Կարծես թէ Հարրիի աչերը վարժուած էին խաւարտչին անջրանցիկներուն, որպէս նեռասաթիւ մը աչերն հեռաւոր հորիզոններու։

Բայց, այսպէս քայլելով, Հարրի դոգցես անդիմադրելի կերպով վարեալ էր խորհրդաւոր էակը վերստին գտնելու յոյսէն, այն էակն որուն մի՞ գիտութիւնը, ճշմարիտը խօսելով, ուրիշ ոչ է բանէ աւելի ապատած էր զինքն և իրենները։ Պիտի յաջողի՞ր։ Այո՛, տարակոյս չունէր, եթէ հաւատար իր նախագուշմանց։ Ո՛չ, եթէ հարկ էր եզրակացնել այն քիչ յաջողութիւնէն զոր իր խուզարկութիւնք ձեռք բերած էին ցայն վայր։

Գալով այն յարձակմանց որք ծերունի գործավարին ընտանեաց դէմ ուղղուած էին Նոր-Ազբրիոյի գիւղէն առաջ, կըրկնուած չէին ադոնք։

Գործերն այսպէս կ՚երթային այդ տարօրինակ բնակութեան մէջ։

Պէտք չէ կարծել թէ մինչեւ իսկ այն ժամանակ երբ Դոլ-Սիթիի փողոցներն հագիւ կը գծուէին, ամէն զբօսանք տարակոյս էր սոսրերկրեայ քաղաքէն և թէ կեանքը միօրինակ էր հոն։

Այդպէս չէր բնաւ։ Այդ ժողովուրդը, նոյն բնազդները, նոյն ճաշակները, դեռեւ նոյն դիւրակեցութիւնն ունենալով, կերպիւ իւրաք մեծ ընտանիք մը կը կազմէր։ Կը ճանչէին կիրար, օրն ի բուն իրարու կը հանդիպէին, և դուրս երթալու զուարճութիւն փնտռելու պէտքը շատ քիչ ըդգալի կ՚ըլար։

Մնաց որ, ամէն կիրակի, շրջագայութիւնք ածխահանքին մէջ, պտոյտներ լճերուն եւ լճակներուն վրայ, հաճելի զբօսանքներ էին։

Ցաճախ նաեւ կը լսուէր հովուական տիկի ձայներուն հնչելը Մաղոմի ճին ափանց վրայ։ Սկովտացիները կը վազէին ի կոչ իրենց ազգային նուագարանին։ Կը պարէին, եւ, այդ օրը, Ճէք Բիան, իր Հայլենդրի զգեստն հագած, հանդիսին թագաւորն էր։

Վերջապէս, այս ամէնէն այն կը հետեւէր, Սիմոն Ֆորտի խօսքին նայելով, թէ Գոլ-Սիթի կրնար մրցակից հանդիսանալ Սկովտայ մայրաքաղաքին, որ ձմրան ցուրտին, ամրան տաքուն, անտանելի կլիմայի մը անբարեխառնութեանց ենթարկուած էր, եւ որ, իր գործարանաց մուխին ալոտ մթնոլորտին մէջ, իրաւամբ կ՚արդարացնէր իր «Օլտ-Ռիքի» մականունը։

ԴԼՈՒԽ ԺԹ.

ԹԵԼԷ ՄԸ ԿԱԼՈՒԱԾ

Այս պայմանաց մէջ, իր սիրելագոյն բաղձանքները կատարուած, Սիմոն Ֆորտի ընտանիքն երջանիկ էր։ Սակայն, դիտելի էր թէ Հարրի, որ արդէն քիչ մը մտայլ բնաւորութիւն ուներ, հետզհետէ աւելի կը մթագնէր։ Ճէք Բիան, հանուսկ իր այնքան դիւրահաղորդ զուարթութեան, չէր յաջողեր պայծառացնել անոր դէմքը։

(Շարունակելի)

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱ

Գերմանիա, իբր թէ բաւական ըզբաղում չունէր յԱրեւելեան Ափրիկէ, Միացեալ Նահանգաց հետ վէճի բռնուեցաւ Սամոայի խնդրոյն առթիւ։

35,000 բնիկներ և քանի մը հարիւր Եւրոպացիներ և Ամերիկացիներ պարունակող այս փոքր կղզեմէջին մէջ երեք Տէրութիւնք, Անգլիա, Ամերիկա և Գերմանիա, հաւասար իրաւունքներ կը վայելեն, սա պայմանագրութեամբ թէ ոչ մէն Սամոայի ո՛և է մասը պետի դրաւէ, կամ իւր բոյսարձակ իշխանութեան ենթարկէ։

Արդ, ամերիկեան կառավարութիւնն, այն պաշտօնագիրով զոր մատոյց Խորհրդարանին, կը գանգատի թէ գերման կառավարութիւնը ճշդիւ չէ յարգած այս պայմանագրութիւն, և զինու զօրութեամբ այժ տուած է բնիկ Թամանզէզ թագաւորին, որ իւր վարչութեան դէմը Գերմանի մը յանձնած է և գերմանահաճոյ ընթացք մ՚ունեցած է, մինչ Ամերիկա օրինաւոր թագաւոր կը ճանչէ զՄաթաաֆա։ Անգլիա չէզոք կը կենայ առ այժմ։ Ամեն անգամ որ Թամանզէզ և Մաթաաֆա կռուի բռնուին, և այս սակէպ կը պատահի, առաջինը գործնական պաշտպանութիւն կը գտնէ գերմանական մարտանաւերէ և երկրորդը՝ Միաց։ Նահանգաց հիւպատոսէն։ Մաթաաֆա 4,000 բնիկ զօրք ունի և Թամանզէզ 1,700 միայն։ Անոնց կռիւներէն մեծապէս կը վնասուին եւրոպացի և ամերիկացի գաղթականաց ստացուածքն և մշակութիւնները։ Վերջին կռիւը նոյմ՚ին տեղի ունեցաւ, և Գերմանք ծանր կորուստներ կրեցին։ Ամերիկա անգամ մ՚եւս առաջարկեց՝ երեք Տէրութեանց կողմէ մէկ մէկ պատուիրակներով բարձրագոյն Ճանձնաժողով մը կարգել ի կառավարութիւն Սամոայի։ բայց Գերմանիա նորէն մերժեց։

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱՒԻ ՀԵՌԱԳՐԵՐ

Պերլին, 19 յունուար։—Կը հաւատան թէ Վիլհելմ Կայսր փեսու։ կամ մարտ ամսոյ մէջ, Պերլինոյ Թագաւորին պիտի այցելէ ի Պրուսէլ։

—Հոմ, 19։—Ափրիկէէ վերջին լրոց նայելով, Շօա զրկուած իտալեան պատուիրակութեան պաշտօնն ի դերեւ եղած է։ Շօայի Մէնելիք թագաւորն, Հապէշաց Յովհան թագաւորին դէմ չդաւնալէ զատ, անկէ իբր նուէր ընդունած է 2,000 հրացան և երկու դաւառներ, թէեւ իտալացի կոմս Անթոնելլի զէնքեր և ռազմամթերք բերած են իրեն նուիրելու։

—Ի Պոմպայ վերատին հնաբոյս երեւան ելեր է։

—Փարիզ, 19։—Ֆրանսական կառավարութիւնն արգիլեց Կոպոյ Սաֆն անուն թատերգութեան ներկայացումը, Ռուսիոյ արքունեաց գիտակցելէն զատ վիրաւորիչ տեսարաններ պարունակելուն համար։

—Նովյէ Վրեմա կը ծանուցանէ թէ Թուրքաստանէն արտասովոր պատուիրակութիւն մը Փեթերսպուրգ կ՚երթայ՝ Սմբրզանի եռ տարուելը խնդրելու, ոտհմանակից մեծ նահանգ մը առաջարկելով։

—Ալեքսանդր Պաթէմպերկ Իշխանին վիեննա գալուն առթիւ, վերստին զրոյց կայ թէ Պուլիարք կրնան տապալել Ֆերտինանտ Իշխանն և Պաթէմպերկեան Իշխանը վերստին հռչակել՝ Ռուսիոյ հետ հաշտուելէն յետոյ։

—Բժիշկները Զարուհւոյն յանձնարարեր են հարաւային Իտալիա երթալ, երկաթուղւոյ արկածէն կրած ֆիզիքական բուռն ցնցումը դարմանելու։ Զարուհին ցարդ մերժած էր, բայց իւր հիւանդագին վիճակ զինք կը հարկադրէ եղեր այժմ հաւանիլ Նոփոլիի կողմերը ընակելու ժամանակ մը, իւր մօր (Դանիոյ Թագուհւոյն) հետ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երուսաղէմայ Պատրիարք Ամեն։ Տ։ Յարութիւն Սրբազան երէկ Բ։ Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Բարձր։ Մեծ-Եպարքոսին հետ։

Կրօնական ժողովք, որ տօնական օրերուն պատճառաւ իւր նիստերը դադրեցուցած էր, ի նիստ պիտի գումարի յառաջիկայ երեքշաբթի օրը ի Պատրիարքարան։

Ուսումնական Խորհրդոյ այս աւուր նիստն յետաձգուած է յառաջիկայ երեքշաբթի օրուան, որովհետեւ Ամեն։ Ս։ Պատրիարք Հայրն այս աւուր Քաղաքական ժողովոյ նստին պատճառաւ չպիտի կրնայ նախագահել Ուսումնական Խորհրդոյ։

ԱԶԳ

ԴՊՐՈՅԱՍԷՐ ՏԻՒՆԱՅՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Նպատակ

Հայաբնակ գաւառաց վարժուհի պատրաստել և իգական սեռի դաստիարակութեան նպաստել։

Ժողովրդոյս տարեկան տեղեկագիրք և տեղական թերթեր արդէն ծանօթացուցած են ազգին ընկերութեանս վարժարանն, որ իբր տասն տարիներէ ի վեր անընդհատ կը շարունակէ գաստիարակել գաւառացի և տեղացի ազգաբոյր օրիորդներ, յորոց տասնեւմէկ շրջանաւարտ այսօր այլ եւ այլ հայաբնակ գաւառաց մէջ ընկերութեան նպատակին կը ծառայեն՝ վարելով վարժուհւոյ պաշտօն։

Շնորհիւ ուսումնասէր ազգայնոց ձեռք բերուած այս արդիւնքն թեպէտ կարի մեծարգական սակայն լիապէս չէր ընար ընկերութեան բաղձանքն, այսինքն գործել աւելի ընդարձակ սահմանի մէջ, ազգին պահանջման և ընկերութեան տակաւ բարգաւաճ վիճակին համապատասխան։ ուստի ի վաղուց հետէ առաջադրած էր Պոլսոյ բաղմահայ թաղ մը փոխադրել վարժարանն, որպէս զի դիւրութեամբ կարենայ աղքատ աշակերտուհեաց թիւն ստուարացնել, և սակաւ ինչ յաւելմամբ ծախուց՝ շատ աւելի նպաստել ազգային դաստիարակութեան, բայց այլ եւ այլ նկատմամբ անկարելի եղած էր ցարդ սոյն նպատակին իրագործումն։

Ուրախ է ընկերութիւնս որ կարող եղաւ այժմ ի գործ դնել իւր մտադրութիւնն՝ աջակցութեամբ նա մանաւանդ Կէսարիոյ-փաշայի պատուարժան ազգայնոյ, առ որս կը մատուցանէ իւր խորին շնորհակալութիւնն։ Ուստի ներկայ տարւոյս յունուար 15 էն սկսեալ վարժարանս հաստատուած է ի Գումբ-Գարու ուր կ՚ընդունուին գիշերօթիկ եւ ցերեկեայ ձրիավարժ օրիորդներէ զատ՝ թոշակաւոր օրիորդք եւս որք կը փափաքին վարժարանիս մէջ դաստիարակուիլ։

Աշակերտուհեաց ծնողք կամ պաշտպանք պէտք է գիմեն տնօրէնէն Օրիորդ Արմենեան Սահակեանի որ կը գտնուի ամէն օր ի վարժարան ընկերութեան։

Վստահ ենք թէ գաւառաց մէջ իգական սեռի բարւոք դաստիարակութեան նախանձախնդիր յառաջադիմասէր ազգայինք, ինչպէս մինչեւ ցարդ, յետ այսորիկ եւս պիտի քաջալերեն զմեզ առաւել զգալի մշում մը տալու այս կրթական գործին եւ հետզհետէ ընդարձակելու ընկերութեանս ձեռնարկութիւնն ի նպաստ գաւառական ազգայնոց։

ՅՈՒՑԱԿ ՁՈՐԵՐՈՐԴ

1888 թուականի Դեկտեմբերեան
ի Նպաստ Ազգ։ Հիւանդանոցի
(Մինչեւ ցվերջ Դեկտեմբերի)

	ՀՐՇ։
Երրորդ ցուցակին գումարը	30900
Մեծապատիւ Տէրաք	
Մաթուս և Աբրիկ Ունճեան	2160
Յովսէփ Գավաֆեան (գործատերանատէր)	864
Զաուրճեան և Նշատատճեան	864
Յարութիւն Գնամեան	540
Սեպուհ Տէր-Գրիգորեան	432
Գէորգ Թօփալեան	432
Յովհաննէս Պէյլիկեան	432
Մկրտիչ Սէլբեան	432
Սարգիս Թաշճեան	432
Յ։ և Յ։ Սամանճեան	216
Աբել Կիւլլիկեան	216
Մասէհ Մասէհեան	108
Կարապետ Մանուէլեան	108
Գումար	38136

Ի Դիմաց Հոգ։ Ազգ։ Հիւանդանոցի

Ատենապետ — Ատենադպիր

Պ։ ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ — ՄԻՔ։ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Տարաբաղդ Տիգրան Մանավեանի այրւոյն և վեց որոց ի նպաստ Մայր-եկեղեցւոյ Թաղական Խորհրդոյ անդամք 300 դահեկանի գումար մը նուիրած են։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆԵՐ, ԱՍՏԻՃԱՆՆԵՐ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՆԱՆԵՐ

Պասրայի կուսակալ անուանուեցաւ Դ։ զօրարանակին նախկին հրամանատար Հիտայէթ փաշա։

Պասրայի Նէֆտ գաւառին կառավարիչ անուանուեցաւ Սպարապետի Դրան հեծելազօրաց ճիւղին պաշտօնեայներէն Ֆէրիդ Աբիկ փաշա։

Իւրայի առաջին աստիճան արուեցաւ հանգստեան թոշակի մտուկին հաշուակալ Էմին էֆէնտի։

Սանկէ Միքիէմիզ աստիճան՝ Հեռագրական և Թղթատարական վարչութեան խորհրդականի օգնական Բաֆի էֆէնտի։

Սանկէի երկրորդ աստիճան՝ Մանասթիրի Տէպրէ գաւառի Թղթակցութեանց տնօրէն Հաճի Դատրի էֆէնտի։

—

Զորրորդ կարգի Օսմանկէ պատուանշան արուեցաւ Տէպրէի երեւելիներէն Հաճի Եուսուֆ աղայի և Հասան էֆէնտիի։

Զորրորդ կարգի Մէճիտկէ՝ նոյն գաւառի հաշուակալ Սալիհ էֆէնտիի, տեղւոյն երեւելիներէն Սէյֆիէտին աղայի և Կեսարիոյ թղթատեսութեան նախագահ Մէհմէտ Ալի էֆէնտիի։

—

Ի Բ։ ԴՈՒՌՆ

Սպանիական նորընտիր դեսպան Պէնամատա մարքիզը՝ ընկերակցութեամբ դեսպանատան առաջին թարգմանին՝ երէկ Բ։ Դուռը գնաց և Արտաբին գործոց նախարար Վսամ։ Սայիտ փաշայի ներկայանալով ըստ սովորութեան իւր յանձնարարագրոց պատճէնը մատոյց և միանգամայն խնդրեց ներկայանալ Վէհ։ Սուլթանին։

Պէնամատա մարքիզն յետոյ եպարքոսական պաշտօնատունն երթալով տեսակցեցաւ նաև Բարձր։ Մեծ-եպարքոսին հետ։

—Գերմանական, աւստրիական, ռուսական և իտալական դեսպանատանց առաջին թարգմանք երէկ Բ։ Դուռն երթալով յաջորդաբար տեսակցեցան Արտաբին գործոց Վսամ։ նախարարին և Վսամ։ խորհրդականին հետ։

—

ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆԵՐ

Ինչպէս յայտնի է, օտար երկիրներէ ի Թուրքիա ներմուծեալ օտար ապրանաց 100 ին 8 մաքսատուրքը վճարուելով երթէ մինչեւ վեց ամիս այդ մաքսատուրքը վճարող վաճառականը դարձեալ օտար երկիր մը արտածէ այդ ապրանքներն, յայնժամայդ մաքսատուրքի 4 առ 100ն իրրև թրանսիթի տուրք վար դրուելով, մնացեալ 7 առ 100ը ետ կը տրուի։ Նոյնպէս Տրապիզոնի և Կարնոյ ճամբով զրկուելիք ապրանաց թրանսիթի պայմանագիրն, ի դիւրութիւն վաճառականաց, թրանսիթի համար տրուած արտօնագրի թուականէն կը հաշուի և վաճառականք ազատ կը մնան այդ առթիւ վճարելի մէկ առ հարիւր թրանսիթի տուրքէն։

Արդ, մաքսային վերատեսչութիւնն, այս աւուր թուրք լրագրաց մէջ հրատարակեալ պաշտօնական ազդով մը կը ծանուցանէ թէ, նկատելով որ Տրապիզոնի և Կարնոյ ճամբով թրանսիթով զրկուելիք ապրանաց թրանսիթի պայմանագրին արտօնագրի թուականէն կսկսի՝ որով մաքսատուրքը վճարուած թուականէն մինչեւ թրանսիթով զրկուելիք թուականն եղած ժամանակամիջոցն առնրոշ մնացած է, նկատելով որ այս պատճառաւ այնպիսի ապրանքներ որոց մաքսատուրքը մէկ քանի տարի առաջ վճարուած է, Տրապիզոնէն եւ Կարնէն թրանսիթով կը զրկուին եւ մինչեւ իսկ մաքսատուրքն ետ կառնուի և նկատելով որ իրաց այս վիճակ խառնաշփոթութիւն մը առաջ կը բերէ մաքսային գործառնութեանց մէջ, բարձրագոյն հրամանատ այդ գործառնութիւնները կանոնաւորելու համար հետեւեալ որոշումը տրուած է։

«Տրապիզոնի և Կարնոյ ճամբով զրկուելիք ապրանաց թրանսիթի գրծողութիւնք ըստ առաջնոյն պիտի կատարուին մինչեւ յառաջիկայ փետրվարի վերջն։ իսկ մարտ 1 էն ըսկսեալ թրանսիթի գործողութիւն չպիտի կատարուի այն ապրանաց համար որոց մաքսատուրքի վճարման թուականը վեց ամիսն անցած է։ Թրանսիթի պատօնագիր պիտի տրուի այն ատեն երբ ապրանաց մաքսատուրքն վճարող վաճառականն ստացագիր մը ցոյց տայ հաստատող մաքսատուրքի վճարման թուականը։ Եթէ վաճառականը մինչեւ վեց ամիս մաքսատան յանձնէ այդ պատօնագիրն, յորում նշանակուած լինի թէ ապրանքները սահմանագիրեն անցած են, յայնժամ 8 % մաքսատուրքն, ըստ առաջնոյն, ամբողջովին ետ պիտի տրուի։

—

Պ։ ՊԱՂԱՉԻԱՆՈ

Պուքէշէն առնուած նամակներ կը ծանուցանեն թէ Կ։ Պոլսոյ ռումանական դեսպան Պ։ Պալաչիանո որ անդ կը գտնուի, հրաժարական տուած լինելով իւր պաշտօնէն, ռումանական կառավարութիւնն ընդուներ է զայդ հրաժարական։

—

ԻԶԳԻՄԱՆԻ ԿԱՑԱՐԱՆԸ

Բ։ Դուռն առաջարկեր է պուլկար կառավարութեան՝ երկաթուղեաց միացման կայարանն յԻզդիմանի հատատել։ Պուլկար կառավարութիւնն ի սկզբան ինք առաջարկած էր զայս, և Բ։ Դուռը մերժած էր։ Պ։ Վուլբովիչ՝ Բ։ Դրան սոյն առաջարկն հաղորդած է ի Սոֆիա ուր յուսալի է թէ նպաստաւոր ընդունելութիւն պիտի գտնէ։

(Լ։ Հերոլտ)

—

ԱԶՆԻՒ ԴՈՐԾ ՄԸ

Մայրաքաղաքս ընակող իտալացի ծանօթ ընտանիք մը՝ Պ։ Պ։ Հաների և Կկյլեօմ Սանթօրօ ու իրենց քոյրն՝ Օր։ Մաուի իտալական կառավարութեան նուիրած են իրենց հայրենական մեծ տունն, որ ի Բերա, պայմանաւ որ իրենց մահէն յետոյ որդանոց լինի այն։ Նմանապէս, մի և նոյն պայմաններով, Գալաթիոյ մէջ իրենց ունեցած մէկ խանը նուիրած են իտալական բարեգործական ընկերութեան մը որ իւր ծախիւք անկեանոց մը հիմնած է ի Բանկալդի, չքաւոր ծերերու համար։

Ի վարձատրութիւն այս նուիրատուութեանց, Իտալական թագի պատուանշանին սպայութեան աստիճանը նուիրուած է տն։ Պ։ Պ։ Կկյլեօմ և Հանրի Սանթօրօ։

—

ՄՈՆԴԷՊԷԼԼՕ ԿՈՄՆ

Ֆրանսական դեսպան Մոնդէպէլլօ կոմսն, որ ժամանակէ մը ի վեր մայրաքաղաքէս բացակայ կը գտնուի, այսօր Փարիզէն ճամբայ կելլէ և ուրբաթ օրն առտ կասպատուի։

—

Կ։ ՊՈԼՍԷՆ Ի ՍԵԼԱՆԻԿ

Ժամանակէ մ՚ի վեր զինուորական իշխանութիւնք կը փափաքէին արգելք Կ։ Պոլսոյ ցամաքի ճամբով Սելանիկի հետ միացած տեսնել։ Կ՚իմանանք թէ Բ։ Դուռը նպաստաւոր աչօք կը նայէ ծրագրին երկաթուղւոյ մը որ Տեաէ Աղաճի գիծէն պիտի բաժնուի Սելանիկ համեստրու համար, Կիսիլճիսայի, Եէնիճէի, Տրամայի և Սէրէզի ճամբով։ Անհաւանական չէ որ այս մտօք առաջարկութիւնք ներկայացուին առ Պ։ Պ։ Բաւրա, Պիէտերման և Վիթալիս որք կ՚երեւի թէ միահաղոյն կ՚զրաղին Մակեդոնիոյ երկաթուղեաց գործերով։

(Լ։ Հերոլտ)

—

ԻՐԱՒԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Արեւելեան երկաթուղեաց շինութեան ընկերութիւնն երկու իրաւարար կարգած է կայս։ կառավարութեան հետ իւր ունեցած խնդրոյն կարգադրութեան համար։ Պ։ տը Էրշի այս երկու նոր իրաւարարք Բարիզի երկու նշանաւոր փաստաբանք են որոց անուանք պաշտօնապէս հաղորդուած են Բ։ Դրան։ (Մոնիթեր)

—

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՍԵՆԵԱԿ

Կ։ Պոլսոյ Առեւտրական Սենեակն արձանագրեալ վաճառականք և սեպհականորք հրաւիրուած են ներկայ գտնուիլ դուռմարման Ընդհանուր ժողովոյ որ տեղի պիտի ունենայ յունուար 12 24, հինգշաբթի, թրքական ժամ ճիշդ վեցին, ի կեդրոնատեղին Առեւտրական Սենեկին, Գալաթիա, Մէհմէտ Ալի փաշա խան, թիւ 1, ըստ Կանոնական Կանոնագրի ընտրելու համար զընտրեալս որք պիտի ընտրեն Սենեկին հրաժարեալ անդամոց յաջորդներն։

Յատուկ հրաւիրագիր ուղղուած չլինելով, ներկայ Ազդն իբր այն կը ծառայէ։

—

ԴԱՐԵԶՐՈՑ ՍՊԱՌՈՒՄՆ Ի ԹՈՒՐՔԻԱ

Կրսուի թէ խորհուրդ կայ Կ։ Պոլսոյ մէջ գարեջրոյ մեծ գործարան մը հաստատել որոյ արտադրութիւնք պիտի կարենան մրցիլ Գերմանիոյ, Ֆրանսայի եւ Աւստրիոյ ընտրելագոյն գարեջրոց հետ, եւ այս նպատակաւ գեւտիններ գնել Ալեմտաղի շրջակայքն, որոյ հողն յոյժ նպաստաւոր է հմուլի (houblon) մշակութեան, հմելոցներ պատրաստելու համար։ Հմուլը տեսակ մը բոյս է որոյ ծաղիկն անհրաժեշտ է գարեջրոյ պատրաստութեան համար։ Այս առթիւ Աւ-ռը-լի-ն Լէսլիէր յօդուած մը հրատարակած է գարեջրոյ բաղադրութեան եղանակին եւ սպառման վրայ, յորում կրսէ թէ 1888 փետրուար 29 ին վերջացող տարւոյն մէջ ի Թուրքիա ներմուծուած է 1,602,360 քիլոկրամ գարեջուր տակառով եւ 81,913 երկտասնեակ շիշ գարեջուր, ընդամենը 5,715,764 զրուշ արժողութեամբ։ ասոնցմէ զատ սպառուած է մեծաքանակ տեղական գարեջուր որ կը պատրաստուի ի Կ։ Պոլիս։

—

ՁԵՐԲԱԿԱՒՈՒԹԻՒՆ ՄԸ Ց'ԵԳԻՊՏՈՍ

Պ։-ֆ։-ը Էֆէնտիներ իւր յունվար 3|15 թուոյն մէջ հետեւեալ սրտաշարժ դէպքը կը պատմէ։

Տրամուէթի դէպք մը պատահեցաւ 48 ժամուան միջոցի մէջ ի Բօռ-Սայիտ։ Զորեքշաբթի, միջօրէին, գերմանական հիւպատոսարանը Պերլինէն հեռագիր մը ստացաւ որ կը հրամայէր ձերբակալել Պ։ Հ։ անուն անձն որ Պրինտիզիէն շոգենաւ նստած էր։ Երբ Աբէ-ոդէն նաւահանգիստ հասաւ, գերմանական հիւպատոսն իւր դավաճան հետ այդ շոգենաւը գնաց ընդունած հրահանգները գործադրելու համար։ Պ։ Հ։ ձերբակալման պահուն իւր կնոջ զաւակաց հետ կը գտնուէր։ Զանց կ՚ընեմք նկարագրել այս յուզիչ տեսարանը, Պ։ Հ։ի ապշութիւնն և իւր ընտանեաց ուղղած սրտաշարժ հրաժեշտը։ Խեղճ մարդը բանտ տարուեցաւ։ իսկ կինն ու զաւակները պանդոկ առաջնորդուեցան։

Պ։ Հ։ երկար ժամանակէ հետէ Լայբէիկի կարեւոր մէկ դրամատան գանձապետն էր և մինչ պարկեշտ գտնուած էր։ Վերջին ժամանակներս շահադիտութիւն մը փորձեց զոր ապահով կը կարծէր, բայց յոյսերն ի դերեւ ելան։ խեղճը դարձաւ և տնտուկէն դրամ՚ վերցուց, այնպէս որ մեծ բաց ուներ և տարեգլխոյ վերջ հաշիւները փակելու պահուն, անհնար էր ծածկել իրողութիւնը։

Պ։ Հ։՝ խեղճտոր՝ կարեւոր գումար մը կորցեց և ընտանեօք փախաւ անխոհեմաբար, առանց զգուշական միջոցներ ձեռք առնելու։

երէկ առաւօտ բանտապահը բանտին դուռը բանալով Պ։ Հ։ն կախուած գտաւ պատուհանին երկաթներէ մէկին։ տարաբախտ մարդն իւր իսկ ձեռօք պատժած էր ինքզինքն։ Մարմինը հիւանդանոց փոխադրուեցաւ ուր բժշկական քննութիւնք կատարուեցան։

Տեսանք երեք որերուն ու իրենց մը յուզարկաւորութիւնէ վերադարձն։ Պանդոկին առջեւ վար իջան կառքէն։ Որպիսի տխուր և դառն տեսարան կը ներկայացուներ այդ մանկամարդ ու գեղանի կինն որ արագաթռիչ և գլխիկոր կանցնէր փողոցէն, իր բաղուկներովը ծածկելով երեք սիրուն մանկիկներ որոց անդրանիկն հազիւ հինգ տարեկան էր։

—

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԹՂԹԱՏԱՐԸ

Այս շաբթու Պաթումի ռուսական շոգենաւը չմեկնելուն պատճառաւ, Անատօլուի թղթատարական պայուսակները փոխանակ այս առաւօտեան, երէկ զրկուած են Մախսուսէի շոգենաւով։ Այս կարգադրութիւն ծանուցուած չլինելով հասարակութեան, շատեր չկրցան հասցուցեալ իրենց ծրարներն ու նամակներն որք յառաջիկայ շաբթուան մնացին։ Փափաքելի էր որ այս տեսակ պարագայից մէջ, օսմ։ թղթատարական վարչութիւնը լրագրաց միջոցաւ Ազգարարութիւն մը հրատարակէր։

—

ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Վաղը գիշեր, հինգշաբթի, 12/24 յունուար, տեղի կունենայ ի Նոր Թատրոն Ֆրանսական Բերայի, բարեգործական ՏՕՐԲԱՍ ընկերութեան ի նպաստ կազմուրելու դիմակաւոր և անդիմակ մեծ Պարահանդէսն զոր անգլիական դեսպանուհի Լէտի Հուսայդ իւր հովանաւորութեան ներքեւ առնուլ հաճած է։ Մտից տոմսի գինն է մէկ օսմ։ ոսկի։

—

Ներքին գործոց նախարարութիւնն հրահանգ ուղղեց բոլոր կուսակալաց և այլոց՝ չպատուաստուած տղաքները պատուաստել և մեծ ուշադրութիւն ընել որպէս զի տղայք առանց պատուաստի չմնան։

—Վէհ։ Սուլթանին հրամանաւ կայս։ պալատական բժիշկներէն Իզզէթ պէյ և վիրաբոյժ Թէվֆիկ էֆէնտի ամեն օր կը խնամեն և կը դարմանեն այն կիներն ու տղաքներն որք անցեալ օր ի Գասրի փաշա պատահած ցաւալի արկածին պահուն վիրաւորուած են։

—Շիւէյի Նախ Մէհմէտ Նազմի էֆէնտի և գատարանին առաջին քարտուղար Իսմայիլ էֆէնտի պիտի գաւառին եղեռնագատ ատենին առջեւ։ Այս երկու պաշտօնեայք իրենց պաշտօնավարութեան մէջ գործած են այնպիսի զեղծումներ, որք ոչիր մը նկատուած են։ Եղեռնագատ ատեանն, որ արդէն ձեռնարկած է գատաստանին իւր երեկի նստին մէջ որոշած է Շիւէյի գատարանին պաշտօնեայներն իրրև վկայ հրաւիրել և այս պատճառաւ գատաստանի չարունակութիւնը յետաձգած է ուրիշ օրուան։

—Նախընթաց օր ի Պոլիս Էմին Էօնիւրի երկու նաւավարներ տասը փարայի համար կռուի բռնուեցան և մին զմիւսն ծովը նետեց, սակայն ոստիկանք վրայ հասնելով ծովէն տգատեցին այս վերջինն և միւսն ալ ձերբակալեցին։

—Բարձր։ Շէյխ-Իւլ-Իսլամ էֆէնտիին հրամանաւ ոստիկանութիւնը պիտի արգելու որ յետ այսորիկ կրօնական վարժարանաց աշակերտք սրճարաններու մէջ խաղալ չզրաղին։

—Մայրաքաղաքիս աւստրիական դերհիւպատոս Պ։ տը Քվասի արձակուրդով Վիեննա ուղեւորեցաւ։

—Երէկ և առջի օրը Կ։ Պոլիս ժամանեցին ռումանացի սպայ Պ։ Օռլայանոփ՝ Աղեքսանդրիայէն, պուլկար սպայք՝ Բարաչանոփ և Իվոփ Եօրկի ու Փիլիպէի թագաւորութեան նախագահ Պ։ Վասիլ՝ Վառնայէն, և Բեդրոսպուրգի դատարանին անդամներէն Պ։ Մէհայլովի՝ այդ մայրաքաղաքէն։

ԱՄՐՈՑԸ

«Թոքն, ըստ է Պիշա, կենական ուռոտանին կը կապէ սրտին եւ ուղեղին հետ։»

Ուրեմն թոքն և հետեւաբար շնչառական գործարաններն են որք ամենէն աւելի հոգածութեան առարկայ լինելու են։ առողջութեան ամրոցը չէ՞ այս։

Օգին փոփոխումները, ցրտաութիւնները, թոքերուն մէջ խոնաւ օդի մուտքը, եւ այլն եւ այլն, գլխաւոր պատճառներն են կոկորդի, շնչափողի և թոքերու հիւանդութեանց։

Այս ամենուն առաջքն առնլու համար, կը բաւէ ծծել Ժէրոտէլի Բաղիյլներ որոց բարերար գործողութիւնը կը ծաւալին մինչեւ շնչափողերուն ամենէն դժուղն երակներն և այսպէս պաշտպան վահան մը կը կազմեն որով կարելի կը լինի անվտանգ դիմագրաւել ամէն բարեխառնութեանց։

Ոչ միայն Ժէրոտէլի Բաղիյլները կանխարգել են և թող չեն տար որ հարբուխն յառաջ գայ, այլ նոյն իսկ եթէ անհոգութեամբ կամ անխոհեմութեամբ հագն ըսկսի, քանի մը Ժէրոտէլի Բաղիյլ կը բաւեն անմիջապէս զայն հանդարտեցնելու։

Այս է բժշկական ամենէն վստահելի կարծեաց ամփոփումն։ Դիւրին է ասոր փորձն ընել, քանի որ Պ։ Ժէրոտէլ, դեղագործ ի Սէն-Մէնհուլ, ձրիաբար կը զրկէ վեց բաժակ իւր փոշէ։ Կարելի չէ ակից աւելին ընել, և Ժէրոտէլի Բաղիյլներն են միայն որ այսպիսի նուէր մը կ՚ընեն։

Ի կ։ Պոլիս կեդրոնատեղին են Ս Պօն Մարշէ—Դեղագործական մթերանոցն — Ն։ և Ֆ։ Քանդուք եղբարք—Թիթեռ—Նէտլոս— Թէատորիստէ— Վէնսան Քասաքեան— Տ։ Մ։ Մեղիրի— Ա։ Գասագորիատս—Ա։ Քէսագորիատս — Նէտլէքօս և ընկ։ [Պոլիս]։

ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ

ԲԵՐԱՅԻ

Այս գիշեր առաջին անգամ ներկայանալի ՍԻՒՐԹՈՒՖ (SURCOUF) օպերա-գօմիք երեք արարուածով, որ օրուան նորութիւնն է ի Բարիզ։

ՕՍՄ։ ԿԱՅՍ։ ՊԱՆՔԱ

Կը ծանուցուի հասարակութեան, թէ կրնայ Օսմ։ Պանքայի Զալաթիոյ գրասենեակներէն գնել երկաթուղւոյ յառաջիկայ վիճակահանութեան բուժվէնտներէն, ամեն օր ժամ 10 էն 3½ (Ը։ ե։)

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Պերլին 22 յունվ։

Դաշնակցական խորհուրդն ընդունեց կառավարական ծրագիրն ի մասին Զանզիպարի։

Խորհրդարանին մէջ այս ծրագրին վիճաբանութիւնը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ շաբաթ։

Պ։ Վիսման պիտի մեկնի ապա ի Զանզիպար, եօթն սպայի և իսն ենթասպայի հետ։

Իսմայիլիա 22 յունվ։

Յունվար 11 էն 20 Սուէզի Ջրանցէն անցնող նաւուց թիւն է 86 և տասնօրեայ հասոյթն 1 586 000 ֆրանք։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 11 յունվար

Դահեկան

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՈՒՈՅ

3 ամիս	Լոնդրայի վրայ (Պանքայի)	.....	110 5/8
3 »	» » (վճռագրին)	.....	110
3 »	Բարիզի » (պանքայի)	.....	22 92 1/2
»	» » (վճռագրին)	.....	23

Օսմանեան Քոնսոլտէ

Երէկ երեկոյ գոց։ (Մինչ։ ։ Սեպ։)	16	29
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	16 29
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուելուս	»	— —
Կէս օրին	»	16 28

ԻՍԹԻԳՈՒԱԶԸ ՏԱՍԻ

Երէկ երեկոյ	43	3
Այս առաւօտ	43	5
Կէս օր	42	38

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՔՈՒՈՅ

Փոխառութիւն	A։ Սեր։	27	20
»	B։ »	16	
»	C։ »	16	28

ԲԱԺՆԵՏՈՒՄՔ

Սուէզի թէնէրալ	Անվ։ Լիր։	4	19
Քրէտի թէնէրալ	Օ։ »	9	
Պանք տը Գոնս	»	7	10
Սօս։ Շանժ է վալէօր	»	4	30
Թրամուէյ	»	462	1/2
Բուսիլի երկաթուղի	Ֆր։	48	
Օպլիկասիոն տը Բրիօրիթէ	»	—	—
Բաժնեթուղթ Լավրիօմի	»	123	

ԸՆԹԱՑՔ ԳՐՄՈՅ

Օսմանեան ոսկի	ՀՐՇ։	...	100
20 ֆրանքոց	»	...	87 27
Անգլիական ոսկի	»	...	110 32
Իմպերիալ	»	...	91
Քրեմից	»	...	51 5
Բուպլի թղթադրամ	»	...	8 50
» արծաթ	»	...	77
Մէճ։ արծաթ։ (տարբ)	»	...	108 32
Վէցնոց	»	...	103 20
Հինգնոց	»	...	103 30
Մէթալիք	»	...	102
Թասֆիյէ	»	...	10 20

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 22 յունվ։ ժ։ 5 վայր։ 15 երեկոյ

Անգլ։ քոնսոլիտ		98 13/16
Օսմ։ »	Սերի Դ բացուելուս	15
» »	» գոցուելուս	15 1/16
» »	»	27 1/4
» »	»	15 3/4
» »	»	14 7/8
Օթոման 1871	.....	84 3/4
Փոխառութիւն 1877	.....	96 3/4
Պանք Օթոման	.....	11 1/4
Ռուսական փոխառ։ 1873	.....	101 7/8
Եգիպտական միացեալ (Իրիֆի)	.....	83 3/4
» առանձ։ (բրիֆի)	.....	103
Տայրա Սանիէ	.....	79 7/8
Տօմանիալ փոխառ։ Բօչի	.....	101 1/2
Հունգարական պարտաթղթ	.....	— —
Փոխանակութիւն Բարիզեայ	.....	25 536

Վիեննա, 22 յունվար ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնայ	.....	121 5
Օսմանեան երկաթուղի	.....	22 80

Բարլ։ 22 յունվ։ ժամ 3 վայր։ 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2	.....	104

Հելլենական 5 %	443 75
Զէք Լանտրայի վրայ	25 29

ԲԱՐԻՁ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 22 Յունվար ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	83 02½
Օսմանեան քօնսոլիտէ	գործ չկայ
Եգիպտական	325

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԻՆ ԼՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

Մշակի Թերթոնին մէջ, Ա.Ն.ա.ն (Պ. Գրիգոր Արծրունի) խօսելով Ռուսահայոց հին եւ այժմեան լրագրութեան վրայ, հետեւեալ զուարճալի պատմութիւնը կ'ընէ.

Ա.յժմեան ժամանակին հայերը շատ պահանջող են դարձել դէպի լրագիրը։

Եթէ յիշենք ինչ տեսակ լրագրութիւն ունէին մինչև 1872 թիւը, մինչեւ «Մշակի» երեւալը,— պէտք է և ամչնինք և մի և նոյն ժամանակ ծիծաղենք։

Ամբողջ ռուսահայոց լրագրութիւնը մինչև 1872 թիւ բաղկացած էր Մեղու Հայոց-ից չարաթաթերթից։

Բայց ի՞նչպէս էր հրատարակվում այդ երեւելի լրագիրը, երեւելի Պետրոս Սիմէօնեանցի խմբագրութեամբ։

Ահա ինչպէս էր կազմվում համարը։

Առաջնորդող, ի հարկէ, երբէք չէր լինում։ Համարը սկսվում էր Մ-ից արտատպված կ. Պոլսի հայոց ազգային ժողովի նիստերի մեջ եղած բոլորովին անհամակրանալի վիճաբանութիւններից։

Ա.յնուհետեւ գալիս էր Մայն-Բիդէի մանկական-առասպելական պատմութիւնների թարգմանութիւնը, այնուհետեւ տպվում էր մի որևէ անյայտ թիֆլիսեցի հանդուցեալ պարոնի կամ տիկնոջ կենսագրութիւնը, սև շրջանակով։ Նեկրոլոգը անպատճառ սկսվում էր այսպիսի խօսքերով. «Նա օրինակելի մայր էր, օրինակելի ամուսին էր», կամ՝ նա «օրինակելի հայր էր և օրինակելի քաղաքացի» և վերջանում էր այսպիսի խօսքերով. «Հանգիստ ոսկերացդ։»

Ապա տպվում էր մի լուր, որ մի ոմն Պետրոսեան նուիրել է 5 ռուբլի այս ինչ դպրոցին։ Եւ լուրը վերջանում էր այս խօսքերով. «Երանի թէ մեր միւս հարուստները օրինակ առնէին բարերար պարոնից։»

Ապա կարդում էինք մի դաւառական նամակ Երեցփոխի, քահանայի և ուսուցիչների մասին, —և դրանով վերջանում էր համարը։

Եթէ վերջին երեսի վրա նիւթը պակասում էր, փոխանակ մոցնելու արտաքին լուրեր, խառն լուրեր և այլն, խմբագիրը տպել էր տալիս վերջին երեսում մնացած դատարկ տեղի վրա՝ մի ծաղկի, մի ոչխարի, մի ծառի պատկերը։

Ցայտարարութիւններ դրեթէ չէին լինում։ Մեղուն իր գոյութեան վերջին տարին, այն է 1871 թուին, ընդամենն ունէր 150 բաժանորդ....

* * *

Սիմէօնեանցի Մեղուի մէջ տպվող յայտարարութիւնների մասին հանգէտ բարեկամներից մին պատմել է ինձ հետեւեալը։

Մի օր վախճանվում է իմ բարեկամս հայը։ Վշտացած որդին գնում է Մեղուի խմբագրատունը զեռեղել է տալիս Սիմէօնեացի լրագրի վերջին երեսի վրա սովորական մահացուցակը սեւ շրջանակով. «Ցաւօք սրտի այս ինչ պարոնը յայտնելով իր սիրելի հօր մահը ազգականներին և բարեկամներին, խնդրում է այս ինչ օր, այս ինչ ժամին շնորհ բերել թաղմանը այս ինչ տեղ։»

Ցայտարարութիւնը տպվում է։

Անցնում է մի շաբաթ, հանդուցեալը արդէն թաղված է, — իսկ Մեղուի հետեւեալ շաբաթվայ համարում նորից երեւում է նոյն յայտարարութիւնը։ Հանդուցեալի որդին ժամանակ չէ ունենում գնալ խմբագրատունը, հաւատացած լինելով որ ուրիշ անդամ այլ ևս չի կրկնվի սխալը։

Բայց որքան է լինում պարոնի զարմանքը և վրդովմունքը, երբ երրորդ շաբաթը դարձեալ նոյն յայտարարութիւնն է տպվում, յետոյ չորրորդ շաբաթը, յետոյ հինգերորդ, և այլն....

Հանդուցեալի որդին վերջապէս ճարահատված վազում է խմբագրի մօտ։

—Պետրոս, ախ՛ր այդ տեսակ խայտառակութիւն կը լինի՞.... Քանի՞ ժամանակ պէտք է թաղես հօրս....

—Է՛հ, բարեկամ, ի՞նչ ես վրդովվում.... ի՞նչ վնաս ունի, մի անդամ չարեցինք ու տպվում է... Նիւթ է լրագրի համար, էլի....

—Ախ՛ր, դա ի՞նչ նիւթ է....

—Բան չը կայ, ո՞վ է կարդում... Բայց եթէ անպատճառ ուզում ես՝ միւս անդամ հանել կը տամ։

Եւ այդ տեսակ լրագրին ոչ ոք մեծ մեծ պահանջներ չէր դնում, ամենքը ներողամտութեամբ էին վերաբերվում դէպի այդ տեսակ մոռոված թերթը....

Կամ դուցէ ոչ թէ ներողամտութեամբ, այլ անտարբերութեամբ.... Այդ էլ կարելի է։

Հելլենական 5 %	443 75
Զէք Լանտրայի վրայ	25 29

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 22 Յունվար ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	83 02½
Օսմանեան քօնսոլիտէ	գործ չկայ
Եգիպտական	325

ՋԱՐԵՀ

ԿԱՄ

ՄԱՀՈՒ ՊԱՏԿԵՐՆ

Ա.

Այն գեղատեսիլ քաղաքին մէջ, որ հանուրց մարդկան հիացումն ապտած է իւր հմայիչ հրապոյրներով, կայ ծովահայեաց մի բլրակ ուր դալարազարդ ծառաստանեաց մէջէն կը նշմարուին այն ինչ ատենց ոմանց տանիքն կարմիր յառաջկողմեան մի քանի պատուհաններ, որք, վերջալուսոյ շողից հանդէպ, արծաթավառ հրոյով կը փայլատակեն։ Մին է սա այն հոյակապ քաղաքաց, զորս բնութիւնն կը փառազարդէ գեղոյ և հմայից առանձնաշնորհմամբք եւ երանաւուէր հեշտութեամբք, որք սակայն խորապէս տագնապեալ են մարդկային կեանքէ անբաժան չարանսեկ դառնութեամբք, զոր մարդկութեան առաջին օրն ծնած է։

Այդ մեկուսացեալ բարձանց վերայ, որ կ'ընծայէ աչաց հրապուրալից պատկեր մը գեղջկական, և զոր քերթողն այնչափ հեշտիւ կը սիրէ երգել իւր թրթռուն քնարին վրայ, կը կանգնի նահապետական տուն մը, ուր երջանիկ կ'ապրին երիտասարդ ամոլք, զորս վսեմ այն ոգին որ սրբոտին մէջ խորասոյզ կը սնանի և զոր աչխարհ սէր անուամբ նուիրագործած է, այն ինչ միմիանց յօդած էր սուրբ կապով։

Եւ ի՞նչ գեղանկար տեսարան որ կը պարզի այդ հինաւուրց տան բնակչաց. հսկայ ծառ մը հովանին է այդ գեղանայարկ տան, որ ունի յինքեան չը գիտես որպիսի անծանօթ խորհուրդ մը, և այդ տան նեղ եւ երկարաձիգ պարտիզին մէջ, ուր ամէն վերացեալ ոք հակամէտ կըզգայ զանձն խնկարկելու իւր խոհեր, յերկինս կը բարձրանան ցիր եւ ցան ծառեր որք քաղցրաբոյր դալարեաց մէջ արհաւիրք կը սփռեն կապուտակ կամարին ներքեւ. եւ մինչ մարդ, բնութեան անզօր խաղալիքն, ընդ որ երկինք հեգնութեամբ կը ծիծաղին, կանգնած այդ բարձրադիր ծառաց տորոտն, պտոյտնէ իւր ակնարկներ չուրջանակի, կ'արբենայ հիացմամբ տեսարանի մ'առջեւ, այնպիսի ակնախտիպ տեսարանի մ'որ գիտէ ազնուացնել ամէն սրտեր առ հասարակ և ազդել ամէն հոգւոյ ի խորս։ Վասիոր, որ գէպ յինքն կը քաշէ բնութեան գեղեցկութեանն սիրահարներն, ծնունդավայրն եղած էր եւ բընակավայրն էր այդ բարեյարմար ամոլից։

Բ.

Սիրոյ բուռն կրից յաղորդած էր ամուսնութիւնն, որ ի մի զոդած էր այդ տարիածուներն։ ամուսնութիւնն վերջանն է յաճախս քերթուածին զոր կ'երգեն տարիածուք երջանկութեան ատենն, յորմէ հետէ ամուսնացան, սկսաւ ցոլալ նոցա հոգւոյն վերեւն։ ընտրեցին ի բնակութիւն տունն այն սիրելի, զոր առն հայրն թողած էր նմա իբրեւ միակ ժառանգութիւն։

Արդարեւ, ո՞ր սիրտ կարէ չը զգալ այդ կախարդիչ կլիմային ազդեցութեան տակ, ո՞ր լեզու կարէ չը թոթովել ներշնչմանց քաղցրիկ բառեր որք կը բխին զգայուն սրտին խորերէն։ պէտք է հաւատալ թէ այդ իսկ է վերացելոյն երազած վայրը, զոր Իսէյան կ'անմահացնէ։

Նուարդ, չքնաղ իւր գոյութեան մէջ, որ զոգցես եթերային էր, կը պատկերացնէր յանձին անարատ կին մը, մանկամարդ և գեղանի, կին մը փափուկ և մեղմաղձոտ, զոր շնչել, զոր սիրել, զոր պաշտել մանաւանդ կեանքն իսկ էր դիւրազգած ամուսնոյն, ազնուական ծնած և բարեկիրթ սնած։ հարուստ չէր սա, և իւր միակ ժառանգութիւնն էր բնակած տունն, այլ ի շնորհս իւր փութաջան գործունէութեան կը հոգայր իւր ընտանեաց կեանքն։ Նուարդ առաջնակարգ վարժարանի մը մէջ առած իւր ուսումն, կը սիրէր գրագիտութիւնն և կը կարդար ամենն ինչոր բանաստեղծները։

Քանի՛ երջանիկ կը սահէին օրերն այդ երջանիկ ամուսնոց, որք արտասուաց մէջ միայն գիտէին թաղել իւրեանց սրտաբուխ գոհութիւնն։ Այլ, աւա՜ղ, զի երջանկութիւնն չէ յարատեւ, երջանկութիւնն ամենայնիւ կը նմանի գլխաւոր ատեղն որ ճեպընթաց կը սուրայ լուսեզէն հոսանք մը կաթելով յերկիր ունայնութեան, եւ հուսկ կ'անցնի դահավէժ սուզիլ վէրն մէջ։

Մանուկ մը, առաւօտեան երկնաւաք լոյսն, այն ինչ եկած էր յաչխարհ և զարդարանս այդ ծաղկաբոյր երանութեան։ յայնմհետէ, այդ ծնողաց գորովալիր սէրըն կեդրոնացաւ իւրեանց որդեկին վրայ, յորում, սրտայոյզ անրջով մը, միմեանց ազդած փոփոխակի հրապոյրքն կը տեսնէին։

Շնորհաշարժ մոր մեղամաղձոտ հայեացքն, ոգեւորեալ անպատում խնդութեամբ մը, էջր գագրեր սեւեռելէ ընդ նորածիվ բոլորոյն հութեան, այր դէմքն կը ցոլար անարատ գոհութեամբ։ ո՜հ, լրումն էր սա երանութեան, երբ անակնկալ հիանդութիւն մը խլեց այդ զուարճալի, իւր ծնողաց սիրոյն անզուգական խաղալիքն։ անհնար էր գուշակել ծնողաց կսկիծն և մորմոք, զոր ոչինչ կարաց ամոքել։

Անցա՜ն օրերն, տխուր եւ յուսաբեկ։ Նուարդ, վշտին գառնութենէն խորապէս խոցեալ, մնաց անմխիթար, եւ միայն արտասնէ թոյլ յերկինս, արտասնէ ի հեծեծանս դառն հառաչանաց, և այդ որդեկին հեա, այր խաժակն աչեր երեակ ամիսներ եւ եթէ տեսին կենաց խաւարամած լոյսն, ոսեմացաւ նաեւ այն երջանկութիւնն որ ի լրումն էր հասած, նուազեցաւ ինչպէս լուսնին կը նուազի յետ լրման եւ կը թաղուի գայխարհ զոգցես ի խաւար անդրանց։ այսպէս, այն հեշտալիր երանութիւնն այսօրդեց անցաւ սարսափելի եղեռնագործութեան մը զոր դժբախտութեան ջարդարարն ոգին կը տնուցանէ։

Գ.

Կ'անցնէին օրերն, դառն մրաւոր մը թաղլով միայն յետոյս։ Բայց ժամանակն որ ամենէն մեծ ցաւերն իսկ կ'ամոքէ, կը թեթեւցնէր այդ կորստեան կսկիծն։ հետեւաբար իւրեանց սիրոյն մէջ կը գտնէին մխիթարութիւն մը, առանց տակայն կորուսեալը մոռանալ երբեք վաղթարշամ ծագիկն։ և մերթ ընդ մերթ կը կարդային նոքա մխեանց դիմաց վերայ այն ցաւն որով տագնապեալ էին նոցա սրտեր։

Բարբեցաւ տարին, սխրամեծ։ կրկին գեղ երկս այն կենսակիցք, այն անապատ մխիթարութեամբ զոր անդադար կը հայթայթէր անձնանուէր սէր մը, զոր իւրեանց սրտեր ուխտած էին առաջի երկնից։

Հուսկ ապա, երկրորդ մանկիկ մը ծընաւ։ ծնիլ թէ մեռնիլ, ո՞րն է գեղեցիկն...։

Նորածին հրեշտակն, երկնապարգեւ։ մխիթարութիւնն իւր վշտակիր ծնողաց, եկաւ միւսանգամ լոյս ոսիալ այդ յարկին մէջ, ուր հառաչանք միայն արձագանգ կը գտնէին և լալիկ մեծութեան, այնչափ մեծ էր առաջին ծնդեան յենքեանս ազդած գառնանկիծ ապաւորութիւնն։

Նուարդի մեղամաղձիկ դիմաց մէջէն գիւրին էր ընդնշմարել ժպիտ մը գոհունակութեան զոր պարտեալ ծնունդն այն ծնած էր ի նա։ այդ կինն, որում երկինք պարգեւած էին սիրտ մը գիւրազգած և ոգի մը անարատ, այդ անձնուրաց կինն իւր ցաւերն բաժեալ կը գտնէր յանձին այդ մխիթարար որդեկին։ մա՜յր, ի՞նչ վսեմ բառ, մա՜յր, քանի՞ քաղցր կը հնչեւ, գեւ բառ մ'ես զոր բացատրել գժուարին է և անհնար խիլ։

Զարեհ կը մեծնար։ նորաբողջ ծառիկ մ'էր նա, այր բուրմունքն խանդիւ կը վաւէր երկու լծակցաց անչէջ սէրն։ Զարեհ կայտառ էր և իւր քաջառողջ կազմն կենաց ապահովութիւն մ'էր։ նորա թարմ աչաց մէջ հուր կը ցայտէր, և ժպիտն որ կը ցոլար իւր սիրուն դիմաց վրայ քաղցր էր և հեշտաբար։ եւ ի՞նչ մեծ հրճուանք կը գգային ծնողքն երբ կ'ետղէին փայլուն ապագայ մը իւրեանց փոքրիկ որդեկին գոյութեան մէջ։ ո՜չ ապաքէն ծընողաց երազն է տեսնել իւրեանց զաւկին ապագայն, փառաղեղ և փայլուն։

Այսպէս, Նուարդի կեանքն կը կեդրոնանար իւր զաւկին վերայ, որ գոգցես դիւրաւոր կ'ասէր ժամանակն և հեշտաւէտ միանգամայն։ մինչդեռ Զարեհ օր քան զոր կը զարգանար, ի հաճոյս իւր սիրելի ծնողաց, որք ի բոլոր սրտէ կը պաշտէին զայն խանդաղատ սիրով։

Գ.

Ամառնային գիշեր մ'էր։ կապուտակ երկնից անսահման կամարն վերայ բիւրաւոր աստղք կը շողային հանդոյն հրեղէն կայծերու, որոց մէջէն լուսնակն, անբաւական գանձ քերթողին ներշնչմանց, իւր արծաթեայ շողերն կը կաթկթէր պարտիզին երկնասլաց ծառոց ստորերն։ Պատուհանին առաջ նստած, Նուարդ, արբշիռ և վերացեալ, իւր գբրկաց մէջ օրորելով փոքրիկն Զարեհն, մեղգիկներ կը յօրինէր, հեշտասլաց այդ խորհրդաւոր լուութեան մէջ։ ամէն ինչ համր կ'անցնէր, երբ յանկարծ, մանուկն որոտընդոստ ցատքեց իւր մօր գրկէն արտասուաց մէջ թաթախելով ծոցն զոր ջերուցած էր և սուր ճչէրու մէջ կեղծամբեղծուկ։ մանկութեան անհանգա՞ստ և ըմբոստ ոգի։ հէ՛ք մայրն սարսափահար ի զուր ջանաց զսպել իւր զաւկին յեղակարծ տագնապը, գաւակ, յորում իւր կեանքն կը հեշտանայր և գոգցես կ'ամմահանայր իսկ։ Եւ ճիշտ նոյն պահուն յորում փոքրիկն յեղակարծ տագնապի մը մէջ արթնցած էր, բուխմանը տանիքին վրայէն սկսաւ երգել իւր սգաւոր եղանակն...։

Նուարդ, որպէս սոսկալ են մարք, գիւրագրգիռ։ սեւ մտածմանց մէջ գուշակութիւններ որոնելու, մտաց մէջ չարախորհուրդ յեղափոխութիւն մ'ուներցաւ, ջերմագին հարցուցաց Զարեհն որ այն ինչ հանդարտած էր, տխուր խոկմանց մէջ մնաց քանի մը վայրկեաններ և հարիւր զարթեաւ այդ թմբրութենէն իւր ամուսնոյն ձայնին վերայ։

Բայց այդ նախազգացումն արա՛գ անցաւ և միայն հեռաքն գնաց թաղուիլ Նուարդի զեղուն սրտին ի խորս։

Այդ դէպքին վրայ երեք տարիներ անցած էին, խաղաղիկ և երջանիկ, երբ երեկոյ մը ամուսնին, տխրադէմ և զգոյեսս յամայս, գուժեց Նուարդի թէ պարագայից հարկը կը պարտաւորէր զինքը բաժնուիլ առ ժամ մի այդ չքնաղ յարկէն։

Ի՜՛զ այրն ի զ՚ուր ջանացած էր տարբեր եղանակի մը վերածել այդ բաժանումն, իւր ընտանեաց ապահովութիւնն ոչ նուազ նախանձաբար կը համարէր։

Զուտ կինն բախտին այդ տարտաղրութենէն գժգոհ և գանգատող, դառնապէս արտասուեց, երբ այրն առաջին անգամ լինելով կ'ողջագուրէր զինքն բաժնուելու համար, արտասուագին մրմնջելով.

—Պաշտելիդ իմ Նուարդ, ցգիտեմ ի՞նչպէս հանդուրժելայս վիճայն, որ կը պարտաւորէ զիս զուրկ մնալ գէթ երբեմն-ամիսներ քու և սիրասուն զաւկիս։ Զարեհի ներկայութենէն։ Գիտես թէ Տրապիզոն շատ հեռի չէ, և հոն կը ապատ մեր ապագայ ապահովութիւնն։ և ինձ հաւատացուկան կը թուի որ նախ քան զարուն գրրկացդ մէջ վերադառնամ։ Մխիթարեցէ՛ սակայն զիս, Նուարդ զի ցաւիսն դաշտրիս գդուելէ սիրուն Զարեհն։ մինչ ես, գիտեմ, աւա՜ղ, ի՞նչպէս կրել այդ հեռաւորութիւնն, ես, որ ամենեցին անվարժեմ ուրեւորութեան։ և ա՞ զիսուն։ զգոյշ երկինք կը վերապահեն ինձ առ յաւէ՞տ զրկուիլ ի ձէնջ։...

Խեղճն հեռացած էր։ յերկիր կարած գիւր գլուխ։ մինչդեռ Նուարդ հառաչանօք կը դիմէր ուրին ընդ որ այն ինչ անցած էր իւր կենաց միակ ընկերն։ առա՜յէ՞ զրկուիլ ի ձէնջ։ ի՞նչ սեւ խորհրդածութիւն, որ դեռ կ'արձագանգէր իւր ունկան։ Հէգ Նուարդի սիրար վերի վայր յուզեալ կը տագնապէր և իւր թալկահար չրթունքն մեզմիս կը թրթռային «առա՜յէ՞ զրկուիլ ի ձէնջ»։...

Եւ այդ խորհրդոյն չիրցան զսպել գառն արտասուաց կաթիլներ որք հանդարտեցան ի մի համբոյր Զարեհի վարդ այտին, մինչ հոգերուխ հառաչ մը կը ընայր զոգն ի թրթռան հոսանս։

Ե.

Զարեհ իւր կենաց քառամեայ շրջանն բոլորած էր։ իւր հօր մեկնման թուականին կայսառ տպեմ մ'էր ապ եւ, աչխոյժ և հրաբորբոք։ վաղ իսկ սկսած էր նա թոթովել այն լեզուն, որ մանկանց փոքրիկ շրթանց չը գիտեն թէ ինչ հեշտաւէտ քաղցրութիւն մը կը զգենու, քաղցրութիւն՝ զոր քերթողն իսկ չէ կարող երգել, քաղցրութիւն՝ որ մեր մի համար ոչ իւիք կը փոխանակի։ Այսպէս, Նուարդայ տասներկուի կենաց հրեշտակն կ'աճէր ի հրճուանս իւր ծնողաց։ նորա ճակտին վերայ կը կարդացուցէր հրացայտ հանճար մը։ նորա դէմքոյ գծերն և շարժուածք վառայեղ ապագայ մը ներշնչել կաւսային իւր մօր։

Եւ ի՞նչ սարբ և վսեմ քան զատակ մը մօր համար։ Կարծես իւր արգեկին սիրոյն համար միայն կ'ապրէր այլ ևս Նուարդ։ նա էր որ մոցնել կաւսար նմա ամուսնոյն հեռաւորութիւնն, նա՝ որ սրտին մէջ կը խեղդէր գառնութեան հառաչն, որ զգացմամբք գեղուն կնոջ մը բանքէն ի դուրս սաղակել կը նկրտեին Նուարդ, իւր փափկասուն զաւակին մամ, արբեցեալ հեշտին խնդութեամբ, կը մոռանար ժամանակն իսկ, ժամանակն մեծամարդոյ, որ ծնած է զոնցեսարն, եւ որ պիտի ծրանի զոսպոյն։ ժամանակն, ո՜վ ինչե՛ր թերեւս պահած է ապագային, ինչե՛ր պահած է հէք կնոջ գլխոյն։

Վեց չարաթներ անցած են յարմէ հետէ մեկնած է ամուսինն, և Նուարդ գոյսն տեղկութիւն մ'իսկ չունի նորա մասին, նկատմամբ։ ժամանակն ոչ՚մ'անթերի, անկան կը թափ այնմ որ սեւամոր մոռմանց մէջ, արագ երեւակայութեան մէջ, վերջապէս վշտաց մէջ կը հաւաքվի զայն։

Նուարդ և Զարեհ սիրոյ ներդաշնակութեամբ կ'ապրէին այդ լոին մեծութեան մէջ առանձին, հեռու աչխարհի աղմկէն։

Ամէն անգամ որ Զարեհ իւր հայրն կ'անուանէր, Նուարդ իւր սրտին մէջ յեղակարծ յուզմունք մը կը զգար, եւ արագ գիմոք կ'ուզէր նմա մոտիլ։

—Զաւա՛կս, սիրուն զաւակս, ա՜ւ՚ս որչափ բարի է հայրդ որ մեզ համար սիրայօժար կը աքնի։ ապօթէ՛, ձեւագ երկինք վերցնելով, ապօթէ՛ որ քիչ առնէն ողջամբ մեր գրկաց մէջ վերադառնայ։

Եւ Զարեհ, քաղցրիկ բառեր ունենալով իւր շրթանց վերայ պատասխանի, յաղթիւ կը նստէր ծալիս ի գէմս։ երանի՜ մարն որ բախտաւոր է փայելել զաւկի մը առթած անզուգական հանդոյն։

Օր մը, տխրադէմ ցիկ մի օր, հէգ կինն, խանդեալ, իւր զրաստանց պահուն կը մրմնջէր տխուր շեշտով մը, զոր ամենայն սենեակն մեկնակ կ'արձագանգէր։

—Այսօր ճիշդ վեց չարաթի է որ մեկնած է սիրելի ամուսինս, և տակաւին ոչինչ գիտեմ իւր տեղին նկատմամբ։ ո՜վ ճակատագիր, զքեզ անգասնել չեմ յանգներ լի տատաւածային ես, այլ և զքեզ հանդուրժել չեմ կարող զի մարդկան պատուհասն ես և զաւ չարաութեան հայածող ոգի, ի՞նչ հեշտ է քեզ թափել երկրի վերայ այն թունաւոր չարչին զոր գրգռոնք քեզ զարգուտ են։ Ա՛ւ՚ց չարաթներ, և քանի՞ երիտասարդ թունեցաւ ինձ այդ տագնապալի ժամանակամիջոցն սրտիս մէջ կ'եռաց արիւնս, ո՜հ, ի՞նչ է կեանքն...։ Բայց ի՞նչ կը նշանակէր այն չար գաղափարն, որ ծնաւ երբեք նորա մտաց մէջ։ առա՜յէ՞ զրկուիլ ի ձէնջ։ և ինչո՞ւ չեմ կարող մտքէս ի բաց փանել այդ սեւ խորհուրդն։

Կը խօսէր գիւրագրգռեալ կինն, պիտի խօսէր տակաւին, զի վերացեալ էր մտքն և չէր գիտակ անձին, պիտի հեծեծէր, եթէ երբեք Զարեհ չգայր զրաստանէ գնա, որ գաղանի կը սրբէր արտօրէն ջերմ հայլանիներ, որք կը գլորէին իւր հրատապ երեսն ի վայր։

Երեկոյ եղաւ։ տխուր էր օդն։ սիրան ալ տխուր էր տարբերաւոր կնոջ։ տխուր արտերու համար ի՞նչ ցանկալի ներգաշնակութիւն, ապրիլ տխուր ամենայն մէջ, ընդել տխուր օդ։ Մինչդեռ մտածումն, միշտ մի՛ և նոյն, ամուսի՞ն հո՞ն սեւեռած էին իւր մտաց աչերն։ «յաւէ՞տ զրկուիլ ի ձէնջ» ո՜հ, այդ մահահատ գաղափարն կարող չէր գունացուցանել տալ նորա հրատապ երեսակայութեան։ կը տատապէր նա, և եթէ կ'ապրէր իսկ՝ միմիայն իւր միածոր զաւկին սիրոյն համար։

Այդպիսի սեւ մտածութեանց մէջ վերացած էր Նուարդ, երբ յանկարծ տատրական սին եկաւ թուրի մը յանձնել նմա։ Զարեհ կը ենէջէր հանդարտ քնով։ իսկ Նուարդ, խնդալ թէ՝ արտասուել, չուսաբած կը մնայ։ անկարելի և գոգցեցուն, հաստեցեալ բացատ նամակն, որոյ գիրն անծանօթ էր իրեն։

Արհաւիրք....

Թուրթ, խնդութեան եւ ցաւոց տարհանգակ, գաղիարդ համբերէն կարես դողդողել, կարես կեանք և մահ տարեալ ընդ հանուր, ամենակարող։...

Նուարդ հեղձամղձուկ կը հեծեծար, խեղճակորոյս կը վազէր, կը դողէր, հերարձակ, արտասուաց մէջ կ'ողողէր նամակը, ջարդարարի գուժկան ձ՚ն, մնած էր նա, ջարդի՛ւ...։ —այլ յանկարծ Զարեհի անվարեկ զարթմանն ձիշն արձագանգ տան։ Ապրի՛ւ։ ի՞նչ դառն մեղմ դժբախտ կնոջ որ կ'ուզէր, և ի բարբ արտ ի՞ զգէր մեռնիլ։ ի մեռանելդ մերացումն իւր պարտ։ տերն կենդանի հեռ։ ինչ՞ն կեն, խե՛ղճ մայր։ իւր մեռելին ջարժուածաց, իւր հրատապ հարուածաց մէջ կ'երկիմեր մանուկ և կենաց որոշմանց միջոց։ բայց մտաստարար որդին ջանեցաւ։ Մայր մը դերբ-

Ա.ՉԴ. Ֆրանսացի բնուանիք մը իւր գիշերթիկ կ'ընդունի քանի մը օտարականներ։—Ֆրանսիրենի դասեր։ Մանաւանդ եղանակ ֆրանսական լեզուին ուսուցման համար։

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Պ. Պէնտար Գաս ի Բարիզ, Իւնիվէրսիթէ փողոց, թիւ 34, և ի Պոլիս, առ Իպրքրն Էֆէնտի, Գ բաթէլ, Տէրիրմէն խան, թիւ 9։

11

ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

Մէրիլէթի ուսիւնտիրնա Իրատէի սէնիյէի հայարէթը Բասմէյանի չէրմիֆասարը օրան սէլլալ նիզամնամէսինին օն իկ վի ան սէօրսինէն մատուէլէրի ահլիամտիրնա ատլաղլարա վիրիլէնէք բուխասթէյէ բէյանմինին իմտար վի թիֆտրէթի օտասնա դայար մուտաէլլիթիր նիզամնամէսինին թարիմը նէյրմենտէն իմթիսարէն իչ օյ զարֆիրնա իհթար օլունմադ լազըմ օլան զրնա վէ նիզամնամէի մէգթիր կէչէն թրէրինը սանինին երիմի պիրմենտ բէյանէն նէյր օլունարադ նիզամնամէ ահլիամտիրնա թատպիգ հարաբէթի իչուն իհթա օլունմանմէկէթիր իչուն քեսանէնի սանիի բումինին երիմի պիրմենտ մինդպալէյ օլանադրնա մէգրեբ իսթանբուլ ահլիամտիրնա սանրա օն ալտրախնէնիս մուտաէլլիմ միանէրիճ ճէզմի նադպանին տիպրնա մէհաբրեկէթ հասրլ օլունճամադրնան հէնուզ չէհամէթմէմիշ տուրմանան տէլլալէրին չէհամէթմէմիշ տոպ իթմէլէրի մեզումի իթիբար վէ իրան օլունար։ 20

7 Քանունի սանի 1304 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՈ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Տարպարանէի ամիրմ, իչուն ալտրթ պին քիրս սիհամ սիրամ սիրբէլիք գարան իւրմի միւրպէտա օրանճաղընան իհթիյա թարիղ օրանարդին լէմպարնէմը ուսնամիկ սարիսինէ կէլմէյէրի իլան օլունար։

10 Քանունի սանի 1889 409

Նո. 6 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՈ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Ինշամամը տակիրլէկ իչուն մէվզրի միւնասպ սապա գ տնբլանն օն պին սաէտ Մարպիլա գիրմէմիրնին քիանուն սանիին օն պիրինճի չարշամպանի կիւնի գարարը գամիսի վէ իրթէսի կիւնի նիւզուլ պէյ թէնեղիրամը գարար գամիսի վի իրթէսի կիւնի գարարը գիրմիսի սէրամ գարարա թարիղ էհտասինէ սանիին երիմի պիրինճի գարարը գամիսի վի

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՒՅԹ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 1,000,000

"ՖԻՆԻՔՍ"

Հիմնեալ ի Լ.ոնդոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւելքան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրերք Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 16,000,000 Անգղ. ոսկւոյ դաւմարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի զնաւուց համար։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոց, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած զնաներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. միակ գործակալք ի Պոլիս և ի Շրջակայս
Թիւ 12, Սանտալճը խան, Գալաթիա, Աւստրիական Թղթատան վերեւ։

31

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ եւ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ ֆռանք 8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1888 » 4,817,262
Տարեկան հասոյթ » » » » 10,069,700

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Գալոյ

ՖՈՒԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱԶ

ԾՈՎԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆռանք 6,250,000 Պահեստի դրամ ֆռանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Այն նիւթերու վրայ մեծաքանակ դաւմարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է եւրոպական 13 լաւագոյն ապահովագրական հասատատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 ֆռանք

Լիազօր ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, Ցօռկիւտիս խան.

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ, Եւրոպական առաջնակարգ դրամատուներ ցոյց պիտի տրուին անոնց, որք Ընկերութեանցս վերայ տեղեկանալ կը փափաքին։

36

ՄԻ ԳՆԷՔ

ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅՄԸ

ԱՌԱՆՑ ՆԱԽԱՊԷՍ ԱՅՑԵԼԵԼՈՒ

ՍԻՆԿԷՐ

Ամերիկեան գործարանի մթերանոցներն Ի ԶԱԼԱԹԻԱ, Եւ.ոսէք Գալաբրը, 120

Քարաքէօյի աղբիւրին դէմ. Ի ԲԵՐԱ, Կալաթա Սէրայի Լիսէին դէմ Ի ՊՈԼԻՍ, Մահմուտ փաշա, 90

Ուրիշ ամեն տեղ՝ Սինկէրի կարի մեքենային «կեղծերը» միայն պիտի գտնէք։

Վ. ՃԱՐՄԱՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ
(Շաբ.ոնական) 71

ԽԱՐԻՍԽ

ԿԵՆԱՑ, ԵԿԱՄՈՒՏ ԵՒ ՕԺՏԱՑ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ի ՎԻԵՆՆԱ

Գործողութիւք 1888 Սեպտ. ամսուն

Այս ամսուան մէջ ստացուած եւ ստորագրուած 608 նոր մուրհակներ (բոլոս) որք կը կազմեն տպահովագրեալ դրամագլուխ, Ֆր. 3,272,410
Բաժիններու գանձումն » 57,710
Վճարուած մահուանց առթիւ » 142,302
1888 դեկտ. 31ին երաշխաւորեալ հասոյթ Ֆր. 36,699,959·12
Ամբողջութիւն ապահովագրեալ գումարաց Ֆր. 408,448,921·35

Տեղեկութեանց համար գիմել առ ընդհանուր Գործակալատան Պ. Լինոնել Պոնտի, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Մայերի, երկրորդ յարկ. 48

Ընկերութեան սեղանաւորն է Պ. Ս. ԱՏԼԷՐ

ԿԱԶՄԱՏՈՒՌ

Ի ՊԱՅՈՂԼ ՀԱՍՈՒՆ

ՖԻՆՃԱՆՃԸԼԱՐ ԵՕԳՈՒՏՈՒՌ Կ. ՊՕԼԻՍ

Յ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ

Այն կազմատան մէջ կան Եւրոպական նորընթիր և կատարելագործեալ մեքենայներ որոնցմով կը կազմուին և կը յօրինուին

ԶԱՓԱՒՈՐ ԳՆԵՐՈՎ

ԳԻՐՔԵՐ գեղեցիկ և հասատատուն ՏՈՒՄԱՐՆԵՐ, վաճառականական եւ ԱՅՑԵՑՈՒՄՆԵՐ, խիստ մաքուր և ընտիր։

Յաճախորդաց դիւրութեան համար կազմատունը ունի իրեն կցուրդ վաճառատուն մը Թիւ 27 ՖԻՆՃԱՆՃԸԼԱՐ-ԵՕԳՈՒՏՈՒՌ, ուր կ'ընդունուին յանձնարարութիւնք և ուր կը վաճառուին նաեւ գրագրական ամեն տեսակ պիտոյք, ընտիր թուղթ գրիչ տումարք, պայուսակ, գրասեղան եւ եւ։

156

ՄՈՍ

ՇՈՒՇԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԼԻԼԷԹ-ԼԷ և ՄՈՒՔԻԷ-ԼԱՆԻ ՀՂԼ. ՔԱՆԱՔ.

ՔԷՆՈՒԱԾ

Անուանք	Թանոց	Անուանք	Թանոց
Քանքուս	4200	Սֆինքս	3000
Ֆերս	4000	Օսայրիս	80 0
Օսմանլի	4000	Նէրէիտ	300
Սէսոստրիս	3250	Բերա	3000
Թէպս	3250	Լօգիս	800
Մակալա	3250	Օլինա	800
Մարիոթիս	3250	Սէսոնի	700

Բէրա շոգենաւը, նաւապետ Ֆորիպոր, ամսոյս 14|26ին Լիվերբուլէն ասա կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԵ.
Ուլիթոլլ խան
ՃԷՔՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԵ
1891 51, Ճէյմս Սթրիդ, Լիվերբուլ

ԼԱ ՌՈՒԱՆԷԶ | LA ROUENNAISE

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ 18 Սէն-Մառգ փողոց, Բարիզ
ՀԻՄՆԵԱԼ 1837ԻՆ

Ընկերական դրամագլուխ	4,000,000
Դաշնագրեալ հասոյթք երբ	4,000,000
Տարեկան մուրհակք	600,000
Վճարեալ զնաւք	30,000,000

«Գրէսի Ֆոնսիէ ար Ֆռանսա Պանքան կ'ընդունի Լա Ռո-Էնէզն ի չարս այն ապահովագրական նկերութեանց որք կրնան երաշխաւորել Գրէսի Ֆոնսիէին գրաւեալ տուած անշա կալուածներն։ Տարի ու կէսէ ի վեր, Պ. Ա. Գուրմուզի տստ կը ներկայացնէ ոռալ ընկերութիւնն իրրեւ ընդհանուր գործակալ։ Գործերուն աւելի մեծ մասում մը տալու համար յԱրեւելս, Պ. Ա. Գուրմուզի ընկերացած է Պ. Բիւզանդ Շէհիրլեանի հետ, սա ընկերական անուամբ։

Ա. ԳՈՒՐՄՈՒԶԻ ԵՒ ՇԷՀԻՐԼԵԱՆ

Ստորագրեալք յիշեալ ընկերութեան ի հաշիւ կ'ստորագրեն տուներ, կարասիներ, ապրանքներ, շատ նպաստաւոր պայմաններով։ Անոնք որք կ'ուզեն ուղղակի ապահովագրուիլ, 3% զեղչ ստանալու իրաւունք պիտի ունենան. բաց ասսի, ստորագրեալք արտնուիրեն ունին յետ քննութեան անմիջապէս կարգադրելու պատահելիք վնասները։

Ա. ԳՈՒՐՄՈՒԶԻ ԵՒ ՇԷՀԻՐԼԵԱՆ

Դիմել առ ընդհ. գործակալութիւնն, Գալաթիա, Իպզիրլի Օղլու խան, Թիւ 10, և Պոլիս, Պահչէ-Գաբու, հին Զաբթիէին մօտ, Թիւ 30, առ Մարտիկ Եսայեան։

Ներկայացուցիչք ի Յունաստան, Ա. Բանաս և Ն. Գաբրիս, յԱթէնք.
» յԵգիպտոս, Գ. Բ. Ամբրոսիս, յԱղեքսանդրիա.

136

ԿԵԱՆՔ. ԱՀՈՒՄՆ և ԳԵՂ. ՄԱՔԵՐՈՒ.

ՄԷՆԼՐՈՔ

ՄԵԼՔԵՐՈՒ ՄԵԿ ՀԱՏԻԿ ՆՈՐՈՂԻՔ

Իրապէս իրենց առջի թարմ գոյնին կը դարձնէ ճերմկած կամ գունաթափ մազերը. Կը դադրեցուցնէ անոնց թափելը. Կը մաքրէ գլուխը, կը վերջացուցնէ թեւերը, ու մազերուն նոր կեանք, աճումն, փայլ ու գեղեցկութիւն կուտայ։ Կը վաճառուի երկու չափով մեծ շիշերու մէջ։

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, South Lpton Row). Նոյնպէս Բարիզ ու Նիու Եորք։

Կը վաճառուի ժ. և Ն. Քանչիլը եղբարց Բրիտանական դեղարանը, 433 Մեծ փողոց Բերա, Իսմիր Քարաւանա, Գալաթիա, Եւ.ոսէք Քալաբրըմ 95 և 97. Քիւչիւքեան եղբարց քով 77 Իմիր Խօնիւ—, 51 Եէկի ճամի և 168 Մեծ փողոց Բերայի, և Իզմիրնի քով Բերա Մեծ փողոց Թիւ 428։

61

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԴԱՌԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԷՐԿԻ

Գալաթիա Պէօյիւք Միլլէթ խան, միջազգային թղթատարաան վերի յարկը

Այն վաճառատան մէջ խիստ ատան գներով կը վաճառուին ամեն տեսակ ճերմակեղէնք, կանանց համար կրկնոցներ, տղայոց համար հագուստներ, կէս հրաղգեստներ, քօսկեներ, օժտի համար ճերմակեղէնք, բանուածքներ, բազմատեսակ գուլպաներ, թաշկինակներ և այլ այս տեսակ ապրանքներ։

Այս ապրանքներ, որոց ամենքն ալ լաւ տեսակէ են, կը վաճառուին թէ՛ փոքր և թէ մեծ քանակութեամբ։

Այս ապրանքներ կը պատրաստուին Վիէննայի և Պերլինի յատուկ գործարանաց մէջ, Նոյնպէս Անգլիէն, Խապիսէն և եւրոպական ուրիշ երկիրներէ եւս ապրանքներ կը բերուին։

Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին եթէ փոխարէնը փոխանակագրով և կամ թղթատարական գրոշով զրկուի։

Զը հաւնուած ապրանքները ետ կ'առնուին և սակը ետ կը տրուի զեղչելով փոխադրութեան ծախքը։

86

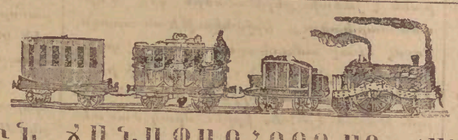

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԱՑ—(Սկսեալ 15 Յունուար 1889)

ԳԻՒՂ Գ. ՊԱԼԻՍ—ԱԹԷՆԱՅԻ—ՊԷՅԼԱՐՈՎԱ

Կառախումբ Կ. Պոլսէն մեկնող	Երեք. Ճեպտ. Թ. 2 Կիր.	Կոխ. Ճեպտ. Թ. 4 Միջոր.
	Երեկոյ ժ. վ.	Երեկոյ ժ. վ.
Կ. Պոլիս ... մեկնումն	7 20	8 15
Գումրգաբաղ		
Եէնի—գուլէ		
Բագրիճէօյ		
Անաթեէնտոս		
Քիւչիւք—Զէյթունլի		
Արարթա—գուլէ	8 34	9 30
Հասանչէլլի		9 32
Զամանճա		
Գումրուճէ		
Սիրէլի	9 52	10 19
		12 02
Զէյրեքլիլիլ ժամանումմ		12 04
Զէյրեք մեկնումմ	11 33	12 16
Մուրատլը—Փէրտէլի		3 21
Մեհմէտլի—Զիրիթլի		3 51
Լիւլէ—Գուրլու		2 16
Պարար—Լիւլի	1 33	2 17
Բայրա—Լիւլի		5 55
Ալ զուրա—Փէրտրիս		3 30
Գուլէլի—Գուրլու		4 13
Ալ բրի		7 10
		7 40
Ակրիան էպրիս ... ժամ	4 17	5 07
		Երեկոյ
Ադրիանուպոլիս ... մեկ.	4 27	5 17
Գաբրգէօյ		7 20
Մուսթաֆա բաշա ժամ.	5 24	8
մեկ.	5 54	6 11
Հարմանլը ժամ.	6 18	6 31
մեկ.	6 28	7 42
Թրդեօվա-Սէմէնլի ժամ.	6 54	7 24
		7 48
Թրդեօվա—Սէմէնլի մեկ.	7 3	8
Գաբրգէօյ—Հասպէկոյ		8 37
Եէնի—Պահչէ		9 26
Բարարլը	8 57	9 57
Գամանից—Պիտիմլիք		10 24
Փիլիպէ ժամ.	9 44	10 45
մեկ.	9 52	1 5
Թաշար Բաղարճըք		11 59
Սարամկէյ		12 21
Պէլօվա ժամ.	11 40	12 43
	Առաւ.	Երեկոյ
Աշքիա ժամ.	4 29	
Նէշ	9 35	
Պէլկրատ	4 43	
Պուտապէշտ	1 25	
Վիէննա	7 13	
Սկիւպ	12 40	
Սէլանիկ	9 33	

Կառախումբ Կ. Պոլիս եկող	Արեւ. Ճեպտ. Թ. Շաբաթ.	Կոխ. Ճեպտ. Թ. 3 Միջոր.
	Առաւ. ժ. վ.	Երեկոյ ժ. վ.
Սէլանիկ մեկնումն	6 00	
Սիրէպ	2 33	
Վիէննա	8 00	
Պուտապէշտ	2 40	
Պէլկրատ	10 30	
Նէշ	5 33	
Սոֆիա	12 16	
	Առաւ.	Երեկոյ
Պէլօվա մեկ.	3 16	3 57
Սարամկէյ		4 17
Թաշար Բաղարճըք		4 43
Փիլիպէ ժամ.	4 33	5 37
մեկ.	5 03	5 57
Գամանիցա—Պիտիմլիք		6 19
Բարարլը	5 34	6 50
Եէնի Պահչէլէ		7 13
Գայրաճը—Հասպէկոյ		8 04
Թրդեօվա-Սէմէնլի ժամ.	7 41	8 59
		Երեկոյ
		Կոխ. Խառն. Թ. 124 Բէշ. 25
		Երեկոյ
Թրդեօվա—Սէմէնլի մեկ.	7 48	8 14
ժ. մ	8 12	9 08
Հարմանլը մեկ.	8 17	9 20
	8 58	10 01
Մուսթաֆա-փաշա ժամ.	9 12	10 19
մեկ.		4 03
Գաբրգէօյ		4 40
Ադրիանուպոլիս ... ժամ.	10 06	11 14
		Երեկոյ
		Կոխ. Խառն. Թ. 51 Ամ. օր.
		Առաւ.
Ադրիանուպոլիս ... մեկ.	10 41	11 24
Ուզուն		6 49
Գուլէլի—Գուրլու (Պիւ-Քէ)		7 06
Ուզուն—Քէօրրիւ		2 20
Բարլա—Քէզ		12 39
Պապա—Էսկի	12 31	8 44
Լիւլէ—Գուրլար		1 30
Սէիտլէր—Զէյթիթլիք		2 17
Մարարթը—Քէօրքէլի		9 33
Զորլու		10 08
		10 44
		11 20
Զէրեքէպէյ ժամ.	3 02	12 16
մեկ.	3 10	29
Սիրէլի		4 34
Գապաճէ		1 20
Զամանճա		2 10
Հասանչէլ—Քէզ	4 46	3 05
Աբարթա—գուլէ		6 11
Քիւչիւք—Զէյմէճէ		6 46
Ալիմեէնտոս		4 28
Մաքրի—գիւղ		4 53
Եէսիլ—գուլէ		5 37
Գուլա—Գարու		5 54
Ն. Պոլիս (Պիւ-Քէ) ժամ.	6 40	6 27
	Երեկոյ	6 40
		Առաւ. 7 01
		8 13 7 10
		Երեկոյ

Կառախումբ Սէլանիկէն մեկնող	Կոխ. Թ. 522 Ամ. օր
	Առաւ. ժ. վ.
Սէլանիկ (Պիւ-Քէ) ... մեկ.	6 00
Թեսալոն	6 39
Ամանթօլօ	7 24
Գարասուլու	7 49
Կեւ մէնտէ	8 00
Կէօրիէլի	8 40
Պրունօվէ	9 23
Մեթրուճիցա	9 33
Տէմիրգաբու (Պիւ-Քէ) ժամ.	10 11
մեկ.	10 21
Բիթիլլագ	11 11
Վ. Հինէֆիանօ—Կրանիպ	11 56
Քէօրրիւլիւ ... ժամ.	12 49
մեկ.	12 59
Զէլէնիկօ	1 51
Իւպլիպ (Պիւ-Քէ) ժամ.	2 50
մեկ.	2 55
Հատչիպար	3 40
Գուլամանօվա	4 3
Թասպանէչէ	5 09
Բէրէվա	5 32
ուզաֆչէ	5 44
Պուգանէչէ	6 06
Սպէնչէ ժամ.	6 20
	Երեկոյ
Ն Հ ժամ.	9 35
Պէլկրատ	4 45
Պուտապէշտ	1 23
Վիէննա	7 13

Կառախումբ Վիէննայէն մեկնող	Կոխ. Թ. 522
	Առաւ. ժ. վ.
Վիէննա մեկ.	8 00
Պուտապէշտ	2 40
Պէլկրատ	10 30
Նէշ	5 33
	Առաւ.
Սպէնչէ ... մեկ.	9 31
Պուգանէչէ	9 47
Բրէէվա	10 10
Թարգանէչէ	10 25
Գուլամանօ	10 48
Հատչիպար	11 21
	11 57
Իւպլիպ (Պիւ-Քէ) մեկ.	12 40
ժամ.	1 10
Զէլէնիկօ	1 50
Քէօրրիւլիւ ... ժամ.	2 37
մեկ.	2 47
Վ. Հինէֆիանօ—Կրանիպ	3 42
Բիթիլլագ	4 30
Տէմիրգաբու (Պիւ-Քէ) ժամ.	5 09
մեկ.	5 24
Մեթրուճիցա	6 02
Մէհմէտլի	6 12
Կէօրիէլի	7 02
Կեւ մէնտէ	7 38
Գարասուլու	7 49
Ամանթօլօ	8 15
Թեսալոն	8 56
Սէլանիկ (Պիւ-Քէ) ... ժամ.	9 33
	Երեկոյ

ԳԻՒՂ ԻՄԻՐԻՊ—ՄԻԹՐՈՎԻՑԱ

Կառախումբ Իզմիրէն մեկնող	Կոխ. Թ. 622 Բէշերէք
	Առաւ. ժ. վ.
Իզմիր մեկ.	8 00
Գուրգուրլու	8 56
Գարասախլիք	9 40
Վ. Էսքիշէհիր	10 36
Լիբլիան	11 28
Բրիշթինա	12 19
Վուչիտրն	1 03
Մեթրովիցա (Պիւ-Քէ) ժամ.	1 20
	Երեկոյ

Կառախումբ Մեթրովիցայէն մեկնող	Կոխ. Թ. 621 Բէշերէք
	Առաւ. ժ. վ.
Մեթրովիցա (Պիւ-Քէ) մեկ.	7 45
Բրիշթինա	8 07
Լիբ ֆիան	8 58
Վ. Էսքիշէհիր	9 49
Գարասախլիք	10 42
Գուրգուրլու	11 26
Իզմիր	11 54
	Երեկոյ

Ստորագծեալ վարիչներուն գիշերուան ժամեր կը դրնուին սկսելով երեկոյեան 6էն մինչև առաւօտեան ժ. 5 39 (Ը. Ե)

ԹԷՔԻՆՕՎԱ—ՍԷՄԷՆԼԻ ԵԱՄՊՕԼՈՒ

Կառախումբ Թ. 322 Բէ. Զ. Ռ.	Ժ. վ.
Հաղորդակցութիւն գիւղաւոր գծին կառախմբոց հետ	
Սարմակլին ժամ.	12 43
Ադրիանուպոլիս Ն ժամ.	10 49
	Երեկոյ
Թրդեօվա—Սէմէնլի մեկ.	1 15
Գաբրգէօյ	2 00
Բանտէ—Պահչէսի	3 05
Եէնի—Զագրա	4 15
Սիլիվրի—Քէրմանլը	5 10
Նամպոլու ... ժամ.	6 00
	Երեկոյ

Կառախումբ Թ. 321 Գէ. Եշ. Շբ.	Ժ. վ.
	Առաւ.
Նամպոլու ... մեկ.	6 06
Սիլիվրի—Քէրմանլը	7 13
Եէնի—Զագրա	8 09
Բանտէ—Պահչէսի	9 12
Գաբրգէօյ	10 12
Թրդեօվա—Սէմէնլի ժամ.	10 46
	Առաւ.
Հաղորդակցութիւն գիւղաւոր գծին կառախմբոց հետ	
Ադրիանուպոլիս համար մեկ.	1 05
Սարամկէյի համար մեկ.	11 15

ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՏԻՏԷ ԱՂԱՅ

Կառախումբ Գէ. Եշ. Շբ. 222	Ժ. վ.
	Երեկոյ
Տէտէ—Ագաճ ... մեկ.	1 15
Ֆէրրէ	2 28
Պիտիլլի	3 28
Սուֆլի	4 31
Տիմիրճաքա	5 38
Գուլէլի—Պուրկազ	6 19
Ուզուն »	6 46
Ա. Պոլիս ... ժամ.	7 40
	Երեկոյ

Կառախումբ Թ. 221 Բէ. Գ. Ռ.	Ժ. վ.
	Առաւ.
Ա. Պոլիս ... մեկ.	5 40
Ուզուն »	6 35
Գուլէլի—Պուրկազ մեկ.	7 20
Տիմիրճաքա	7 55
Սուֆլի	9 07
Պիտիլլի	10 00
Ֆէրրէ	11 01
Տէտէ—Ագաճ ... ժամ.	12 00
	Կէսօր